

Интервю ▶ 8-9

Търговете за лекарства ще бъдат централизирани

каза за в. "Пари" д-р Лъчезар Иванов, председател на комисията по здравеопазване в НС



Новини ▶ 7

До месец ще има правила за държавните пари в банките

▶ съобщи финансовият министър Симеон Дянков



www.Insa.bg

Компании ▶ 12

Кредитирането от небанковите дружества отново намалява

Кредитирането от небанковите дружества продължава да буксува, показват данните на Българска народна банка. В края на март лошите кредити скачат до 14.7% от отпуснатите

цена 1.50 лева



# Пари

pari.bg

Четвъртък

20 май 2010, брой 93 (4904)

USD/BGN: 1.59399

▲ +1.29%

Българска народна банка

EUR/USD: 1.22700

▼ -1.27%

Българска народна банка

Sofix: 390.39

▼ -0.60%

Българска фондова борса

BG40:110.11

▲ +0.98%

Българска фондова борса

# Кабинетът намали разходите с 245 км

Правителството успя да съкрати 755 млн. лв. от планираните 900 млн. лв. Намалението на разходите е точно колкото 245 км нова магистрала според офертата за ЛОТ 3 на АМ "Тракия"

▶ 2, 6, 11



Илюстрация: Вихър Ласков

Коментар ▶ 3

Икономиката нагоре - правителството надолу

Кабинетът няма съдържателна и стабилна икономическа политика и това плаши инвеститорите

Тема на деня ▶ 4-5

Сега увеличението, после и решението



Цените за паркиране в синята зона се увеличават три пъти. Столичната община обаче засега не предлага алтернатива - подземни и надземни паркинги на входа на столицата и до метростанциите, каквато е практиката по света

Европари ▶ 20-21

По следите на един проект

Предприемачите всеки ден звънят по няколко пъти до София, но напразно. Фермерите са оставени без информация за проекта им почти цяла година

Свободно време ▶ 24

Бразилия или България



Страната ни остана без предпочитания домейн на кирилица .bg. Причината е визуалната прилика на .bg с .com.br - действащия домейн на Бразилия

## 2 РЕДАКЦИОННА



### Печеливш Димитър Димитров



Изпълнителният директор на „Неохим“ Димитър Димитров може да е доволен от ръста на книгата на компанията. Комбинатът отчете ръст на капитализацията от 7.5% на дневна база, което го направи най-печелившия син чип. В единична сделка бяха прехвърлени 150 лота на дружеството, а цената на затваряне достигна 25.80 лв. за акция. Капитализацията на „Неохим“ достигна 68.5 млн. лв.



### Губещ Джефри Киндлер



Фармацевтичната компания Pfizer, чийто главен изпълнителен директор е Джефри Киндлер, ще съкрати 6000 работни места в световен мащаб, или близо една пета от работната сила, през следващите пет години като част от мащабно реструктуриране, предаде ВВС. Компанията ще затвори осем завода и ще свие дейността си в шест други.

Подробности четете на стр. 15

### Мнения

► Тези 2 дни съм работил в 2 от споменатите горе пивоварни, а утре отивам и в третата. Разликата в някои от тях е от небето до земята и всичко се измерва с размера на направените реални и ефективни инвестиции, а не с отчетените. Пийте бирата, която ви харесва, но от това, което съм видял в последните 2-3 години мотане из въпросните заводи, „напитките“ от едната компания даже не смея да ги помириша, а бирите от другите ги пия с най-голямо удоволствие. Но пазарният дял сам говори за качествата на бирите. !

XX



### Коментар



СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

# Въпрос на приоритети

### pari.bg Топ 3

**1** Преносимостта изправи малки срещу големи. Искане за отстъпки при пренос на групи номера скара алтернативните и водещите телекоми.

**2** Инвеститорите не вярват на икономическите данни за България. Чуждестранните предприемачи имат неутрално или отрицателно отношение към страната.

**3** Планът за спасителния пояс на Гърция продължава да изпуска въздух. Германия поиска решаваща роля за парламента си при отпускането на пари за застрашени страни в Европа.

**Цената на 1 км магистрала падна до 1.57 млн. EUR.** Такава е цената, на която най-вероятно ще бъде построен участъкът от магистрала „Тракия“ от Нова Загора до Ямбол. (Подробности четете на стр. 11.) Цената е впечатляващо по-ниска в сравнение с договорите за предишните участъци. Трасето от Чирпан до Стара Загора струваше 2.6 млн. EUR, а следващият участък до Нова Загора - 2.2 млн. EUR за километър.

**Очевидно сезонът на евтините магистрали е настъпил.** Новата организация по провеждането на търговете и притисналата фирмите криза логично доведоха до тези по-ниски цени. Сега е времето за строителство на магистрали. Пари обаче няма. Това вече го знаят и децата. И все пак правителството успя да съкрати разходите на администрацията с 426 млн. лв. миналата седмица. Преди два дни успя да съкрати още 214 млн. лв. Вчера „затягането на колана“ донесе още 115 млн. лв. За по-малко от седмица правителството намери начин как да икономиса 755 млн. лв. от предвиденото в

Иван Бедров  
ivan.bedrov@pari.bg



„**Парите никога не са достатъчно, ако се харчат неразумно. Затова въпросът с имането и нямането на пари не е нищо друго освен въпрос на приоритети**“

бюджета. Това са приблизително 245 км магистрала.

**Разбира се, че ситуацията в момента е извънредна.** Решенията са болезнени. След време може да се окаже, че някои от тях са били прибързани. Важното обаче е, че правителството показва как може да действа в кратки срокове. В момента основният приоритет за управлението е да не увеличава дефицита. Вчера той не беше основен. Дано да не бъде и утре.

**С действията си от последните седмици** правителството само опроверга често използваното от негови представители обяснение „няма пари“. Парите никога не са достатъчни, особено ако се харчат неразумно. Затова въпросът с имането и нямането на пари не е нищо друго освен въпрос на приоритети. Днес ни трябват пари за тютюнопроизводители, утре ще ни потрябват за хеликоптери. Отговорност на правителството е да прецени дали си струва да похарчи парите точно за това. Отговорност на правителството

е и да реши откъде да съкрати разходи. Отсега нататък фразата „няма пари“ вече няма да бъде достатъчно обяснение.

**А сега да се върнем при магистралите.** Повече живи хора, по-малко разходи за бизнеса. По-малко време за пътуване, повече приходи за туризма. Това е ползата от новите магистрали. Докато разходите за тютюнопроизводители и хеликоптери предизвикват различни оценки и сериозни съмнения за необходимостта им, даването на всеки лев за магистрали е широко одобрявано.

**Ангажиментът на това правителство** да завърши три магистрали до края на мандата си е сериозен на фона на свършеното преди. Попитайте хората наоколо си обаче и ще чуете, че строителството на магистрали е ужасно малко и ужасно бавно. Вчера правителството реши да не съкрати бюджета на МВР. Отказа да реформира този сектор и така лиши българските граждани от още няколко километра магистрала. Въпрос на приоритети.

**Пари**  
НАЦИОНАЛЕН БИЗНЕСВСЕКИДНЕВНИК  
WWW.PARI.BG  
УЛ. КНЯЗ БОРИС I №161  
София 1202  
e-mail: office@pari.bg;  
информация: 4395800  
Издава  
Бизнес Медиа Груп АД,  
част от Bonnier Business Press

**ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР**  
Лилия АПОСТОЛОВА  
4395802;  
e-mail lapostolova@pari.bg  
**ГЛАВЕН РЕДАКТОР**  
Стефан НЕДЕЛЧЕВ  
4395802;  
e-mail snedelchev@pari.bg  
**МЕНИДЖЪР РЕКЛАМА**  
Станислава АТАНАСОВА  
4395851;  
e-mail satanasova@pari.bg

**РЕДАКЦИОНЕН ЕКИП**  
**1 зам. главен редактор**  
Георги АНДРЕЕВ - 4395825  
**Зам. главен редактор**  
Мария ВЕРОМИРОВА - 4395865  
**Зам. главен редактор**  
Иван БЕДРОВ - 4395438  
**Нюз редактор**  
Димитър ДЖЕНЕВ - 4395846  
**Отговорен редактор**  
Евгени ГАВРИЛОВ - 4395845  
**ИНВЕСТИТОР**  
Мирослав ИВАНОВ - 4395867

**БИЗНЕС**  
Мила КИСЬОВА - 4395863  
**МОЯТ БИЗНЕС**  
Светлана ЖЕЛЕВА - 4395871  
**НЕДВИЖИМИ ИМОТИ**  
Красимира ЯНЕВА - 4395876  
**УИКЕНД**  
Елина Пулчева - 4395877  
**ФОТОРЕДАКТОР**  
Марина АНГЕЛОВА - 4395879  
**ДОКУМЕНТАЦИЯ** - 4395884  
**РЕКЛАМА** - 4395872, 4395891,  
факс 4395826

**КОРЕСПОНДЕНТИ**  
**Бургас**  
Евгения ДЖОРДЖЕВА - 0884 987 487  
**Плевен**  
Ангол АТАНАСОВ - 0887 810 542  
**Пловдив**  
Михаил ВАЧЕВ - 0889 623 679  
**Русе**  
Румен НИКОЛАЕВ - 0888 748 218  
**Стара Загора**  
Сашка ПАНАЙОТОВА - 0883 342 119

**Добрич**  
Мария ДОБРЕВА - 0888 148 060  
**Перник**  
Мария ВАСИЛЕВА - 0888 213 804  
**АБОНАМЕНТ И РАЗПРОСТРАНЕНИЕ**  
4395835, 43 95 836  
**СЧЕТОВОДСТВО** - 4395815  
**ПЕЧАТ:** Печатница София ЕООД  
ISSN 0861-5608

## Цитат

” Защо сменихме Марадоната с Фашиста и Цайса с Шперплата

► Кирил Добрев, генерал от БСП

## Коментар

## Икономиката нагоре - кабинетът надолу

Георги Ангелов, старши икономист в "Отворено общество"



” Кабинетът няма съдържателна и стабилна икономическа политика и това плаши инвеститорите

От месеци наред наблюдаваме как износът постепенно се подобрява и увеличава. През март имаме 15% номинален растеж на износа на стоки. Според предварителните данни за БВП през първото тримесечие е отбелязан и реален растеж на износа на стоки и услуги - при това цели 8% на годишна база. Подобни високи нива на растеж на износа не сме виждали от периода преди кризата. С други думи, имаме стабилно и солидно възстановяване на експортния сектор на икономиката.

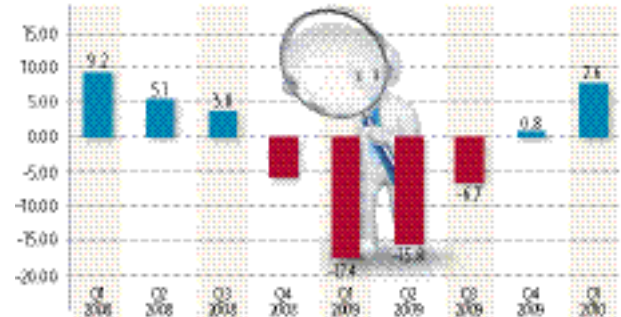
Това е очаквано - износът първи навлезе в кризата и затова е нормално и първи да започне да излиза от нея. Въпреки многото приказки българските износители показват добра гъвкавост и не са загубили конкурентност заради кризата. Експортният сектор се справя добре и дърпа икономиката нагоре.

За съжаление инвестициите - другият важен двигател на икономиката - все още се движат в негативна посока. Имаме 16% спад на инвестициите на

годишна база през първото тримесечие. Това тегли икономиката надолу. Доста негативно е развитието на преките чужди инвестиции. При тях не просто има намаляване на идващите в България инвестиции, а се регистрира отрицателна стойност, т.е. нетно оттегляне на инвестиции от страната (разбира се, трябва да имаме предвид, че данните ще бъдат ревизирани, но все пак развитието е силно негативно).

Някой ще каже, че страдаме от проблемите на Гърция - но всъщност в България продължават да идват чужди инвестиции от Гърция. Според мен проблемът е по-сериозен. На първо място, голямото раздуване на бюджетния дефицит в началото на годината няма как да не е накарало инвеститорите да се замислят за риска в страната (имаме рекорден дефицит през първото тримесечие в момент, когато европейски страни са на ръба на фалита заради подобни проблеми). На второ място, правителството няма последователна и стабилна икономическа политика. Имаше идеи за вдигане на ДДС и осигуровки, за премахване на плоския данък, после те бяха отхвърлени (слава Богу); имаше заявка за 60 антикризисни мерки, но повечето от тях не бяха приложени; имаше обещания за балансиран бюджет, после те бяха забравени и т.н. Тази несигурност плаши инвеститорите. На практика икономиката започва да се съвзема - особено експортният сектор - но правителството я дърпа надолу с раздуването на бюджетния дефицит и с липсата на последователна и системна реформаторска политика.

### Растеж/спад на износа на годишна база, %



## Число на деня

# 53

► е мястото на България в годишната класация за конкурентоспособност на икономиките - IMD World Competitiveness Yearbook 2010

## Напред, науката е слънце!



► Протестиращите крещяха: "Игнатов при мумиите". Просветният министър каза: "Няма да гледаме на академичните като на пенсионери, а те ще бъдат мозъчен тръст по отношение на мениджмънта"

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

## Протест и после стискане на ръце

Игнатов: Академията трябваше да е натрупала огромна сума пари от наеми

Отдавна би трябвало в сметките на БАН да има огромна сума пари от отдаване под наем на имотите на академията. И тя да не зависи от държавната си издръжка. Така просветният министър Сергей Игнатов коментира протеста на учените от БАН вчера. Те негодуваха срещу непоследователната политика на правителството спрямо науката у нас и срещу идеята на управляващите да превърнат собствеността на академията в публична държавна.

### Частна или публична собственост

Игнатов обаче заяви, че държавата по никакъв начин не се интересува от собствеността на академията. Но добави, че щом БАН е публична институция и зависи от бюджета, значи имотите й не може да се квалифицират като частни.

Никой не е имал намерение да превърща терените на БАН в моголове, добави пък премиерът Бойко Борисов. Затова учените и Борисов се споразумяха имотите на БАН да останат нейна частна собственост. Академията да получи статут на първостепенен, а институтите на второстепенни разпоредители на бюджетни средства. Да има

контрол над бюджетната субсидия на БАН, като се въведе длъжност финансов мениджър - в общото събрание да участват като наблюдатели и представители на университети.

### Лозунги

Финансовият министър Симеон Дянков коментира, че е наясно как се прави наука и как се организират научни институти. Според него е елементарно нашите учени да говорят английски, немски, френски вместо само руски. А целта на реформите била да започне да се прави истинска наука в България. Думите му бяха посрещнати от протестиращите с лозунги: "Оставка", "Diankov go home", "Игна-

тов при мумиите". И с демонстрационно погребване на науката по египетски ритуал.

### Проверка

Междувременно столичният областен управител Данаил Кирилов обяви, че само два дни след началото на проверката на имотите на БАН в архива са били открити 7 акта за държавна собственост и над 400 стари актове. Има и два констативни акта на името на БАН за сградата на Археологическия музей и тази на Института по металознание. Това са имоти на държавата и трябва да й се върнат, твърди Кирилов. Той е категоричен, че ще водят дела.

Елена Петкова

# Сега увеличението, после

## Цените за репатриране с „паяк” и поставянето на скоби се увеличават

По 3 лв. на час за паркиране в идеалния център, 2 лв. за широкия център и по лев в кварталите, в периферията до центъра. Ако новите цени бъдат гласувани от Столичния общински съвет, това ще означава 300% увеличение на таксата. С нея сериозно поскъпване ще има и при репатрирането на нарушителите към наказателните паркинги на „Центъра за градска мобилност”. На фона на тези увеличения Столичната община (СО) за момента не може да предложи алтернатива за софиянци - подземни и надземни паркинги на входа на столицата и до метростанциите, каквато е практиката по света.

Все още не е сигурно дали новите правила за паркиране ще бъдат приети в първоначалния им вариант. Предложенията първо ще бъдат обсъждани и гласувани от Столичния общински съвет. Възможно е и цените за паркиране на час да не бъдат тези, казаха от работната група към СО, която разработва проекта. Задълбочаващата се криза и по-малкото свободни пари може да доведат до утвърждаване и на по-ниска цена според Елен Герджиков, общински съветник от ГЕРБ. Според него има вариант за диференциран модел на заплащане - цената да се качва с всеки допълнителен час престой и хората се мотивират да се задържат за по-кратко време в центъра.

Концепцията предвиждаше от есента да заработят трите зони за временно спиране на автомобили - синя, зелена и жълта. Последната

обаче ще стане факт след година. След кръгла маса с участието на общински съветници, граждани и неправителствени организации беше решено срокът за нейното въвеждане да бъде удължен. Промяна ще има и в обхвата ѝ - към нея ще бъдат включени места от крайните квартали като „Младост” и „Люлин”, в които се съсредоточават повече хора - около пазари, бизнес и търговски центрове. Другите 2 зони може да заработят веднага, тъй като и в момента покриват почти изцяло сегашните места за платено паркиране, казват от „Центъра за градска мобилност”.

Докато не бъдат уточнени цените, при които ще се паркира в трите зони, от СО не могат да кажат какви ще бъдат очакваните им приходи. От общината обявиха, че за 2009 г. приходите от паркирането в синята зона на „Центъра за градска мобилност” е реализирал приходи от 13 437 000 лв. при разходи 10 463 000 лв.

### Цели

Въвеждането на зоните ще намали трафика в центъра на столицата с до 25%. Ако новите правила се задействат, с около 15% от местата в синята зона ще се освободят по разчети на „Центъра за градска мобилност”. Ще се улесни и придвижването на градския транспорт - по ключови булеварди в града ще бъде забранено паркирането, за да се създадат бусленти. Предвиждат се безплатни места за велосипеди и мотоциклети - по едно на всеки 100

места. Безплатните места са според Марчело Доковски единственият начин, по който ще се подобрят организацията на движението и паркирането в София.

### Правила без алтернатива

Новите правила ще влязат в сила без наличието на алтернатива за гражданите - паркинги на входовете на града и до метростанциите. В момента на етап груб строеж са паркингите до метростанциите „Сливница”, „Сердика”, „Интерпред” и стадион „Васил Левски”. Те ще предложат на столичани общо около 1200 места. В момента се работи по тяхното проектиране и се надяваме до една година да бъдат приведени в експлоатационен вид, каза зам.-кметът по транспорта Любомир Христов. Буферни паркинги трябва да има и по втория метродиаметър от надлез „Надежда” до „Лозенец”, но те ще бъдат завършени на груб строеж чак през 2012 г. Една част от парите, събирани от новите зони, ще отидат за изграждане на открити паркинги, каза съуправителят на „Центъра за градска мобилност” Марчело Доковски. В централната градска част Столичната община предвижда изграждането на 43 подземни паркинга. Срок, в който те трябва да заработят, обаче няма. В момента паркоместата в София са крайно недостатъчни - техният брой е около 12 хил. Регистрираните в столицата автомобили са 720 хил., а реално движещите се в града коли надвишават 1 млн.

### По-скъп „паяк”

Засега предложението за живеещите в районите на трите зони е да паркират с винетни стикери. Тяхната цена ще покрива разходите за издаването им и се очаква да бъде около 10 лв. на месец. Цената, която обявиха от СО. Новите цени ще доведат и до повишаване на стойността на репатрирането с „паяк” на нарушителите или поставянето на скоби. От „Центъра за градска мобилност” обявиха, че поставянето на скоби ще излиза 15.47 лв., а вдигането и отнасянето на автомобила до наказателен паркинг - 83.28 лв.

Служебен абонамент ще има при двойно по-високи цени. Място в синята зона ще излиза по 700 лв. месечно. За сравнение в момента абонаментът е 428.40 лв. на месец. Месечните служебни абонаменти за зелена и жълта зона ще са съответно 500 и 300 лв. Увеличението на цените за служебен абонамент несъмнено ще увеличи разходите на бизнеса. Голяма част от компаниите отдавна започнаха да изнасят офисите си от централната градска част, каза за в. „Пари” Елен Герджиков. По думите му Столичната община ще съдейства на компаниите при разработване на схеми и програми, които да помогнат за мобилността на персонала им. Обсъждат се предложения за служителите на фирми да бъде осигурен специализиран транспорт до работното място. Има вариант за съвместно използване на големите подземни паркинги, изградени от молове, в извънпиковите часове.

Елина Пулчева



► 50 хил. са репатрираните автомобили за 2009 г. От нарушения, 11% са паркирали в зелени площи, а едва данните на „Центъра за градска мобилност”

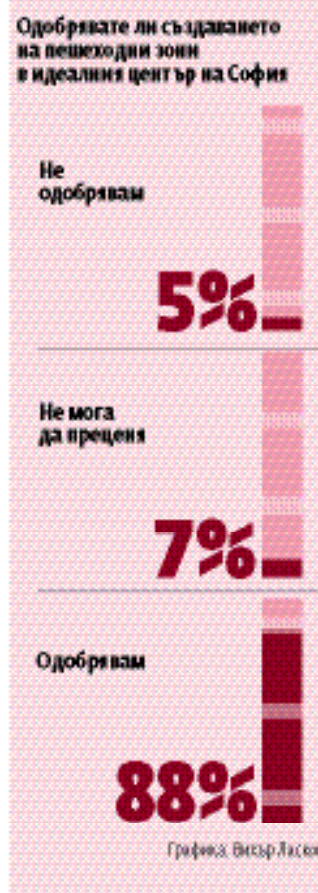
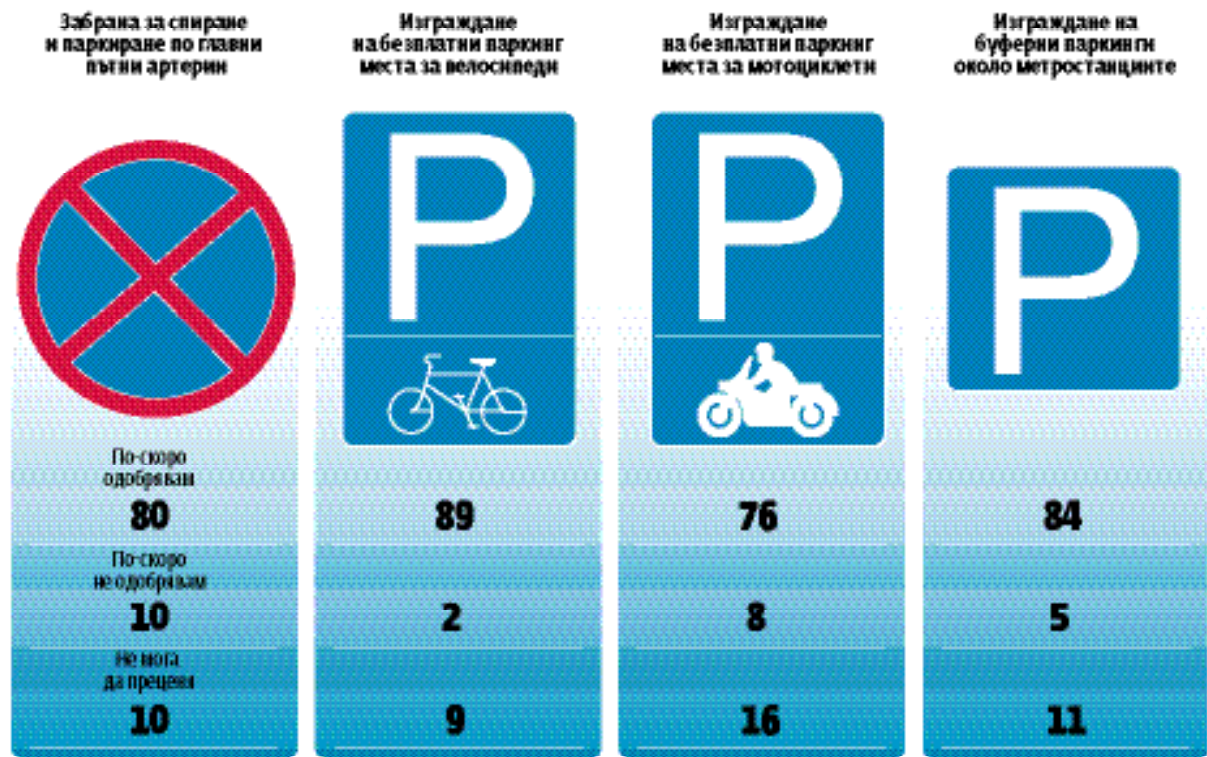
## За по-добра организация



► Марчело Доковски, съуправител на „Центъра за градска мобилност”

# Столичани искат създаване на пешеходна зона

Отношение към конкретни мерки, залегнали в проекта на концепцията за паркирането в столицата



Според анкетата на НЦИОМ трябва да се забрани спирането и паркирането по главните пътища

Гражданите на столицата одобриха промените за паркиране в центъра, които предлага общината. Това показва проучването на Националния център за изучаване на общественото мнение (НЦИОМ), проведено сред столичани. Анкетата беше проведена през май 2010 г. и в нея са участвали 1200 граждани на София.

На въпроса дали искат да се създаде пешеходна зона в центъра на столицата 88% от запитаните са отговорили положително.

**Срещу нарушителите**  
Към анкетирания институт се обърна и с въпрос относно мерките, които се

# може и да има решение



тях 76% са вдигнати заради груби  
10% за нарушения в т.нар. синя зона, показват

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

## Мнение

### Слабият трафик ще повиши качеството на градския транспорт

Намаляването на трафика във и към центъра ще повиши качеството на градския транспорт. Защото по-малко коли по централните булеварди ще помогне за повишаването на скоростта на автобусите, както и редовността на пристигането им.

Организацията на транспорта, която се прави чрез синята зона, дава положителни резултати. Тази мярка оказва положително влияние при регулирането на движението в центъра. Но вече се е изчерпала и трябва да бъде променена. Силен ефект при повишаването на ефективността на градския транспорт ще има увеличаването на санкцията за автомобили, които се движат в

Любомир Христов,  
заместник-кмет  
по транспорта

” Сега текат и промените в Закона за движението по пътищата

буслентите. В момента тя е около 20 лв. Шофирането в тези зони затруднява придвижването на близо 200 граждани, които се придвижват с автобусите.

Забавя се графикът на превозните средства, от което спада качеството на услугата. Тогава гражданите търсят алтернативен начин за придвижване, качват се на личните си коли и така трафикът допълнително се затруднява.

## Позиция

### Повишаването не трябва да се прави толкова рязко

Не може еднозначно да се каже “да” или “не” на промените, които се предлагат. Повишаване трябва да има, но то трябва да се направи по-плавно, поне на две стъпки.

В момента, когато всичко е замръзнало или върви надолу, сумата от три лева е много. При всички положения промяната на цените и зоните за паркиране ще окаже влияние на движението в идеалния център.

Но трябва да се помисли за претоварването на обществения транспорт. Той и сега в пиковите часове е с преизпълнен капацитет.

Интересно е да се проследи колко автомобили са с лични и със служебни абонаменти, защото

Инж. Емил Панчев,  
главен секретар на Съюза на  
българските автомобилисти

” В момента, когато всичко е замръзнало или върви надолу, сумата от три лева е много

за момента няма такава статистика.

Много от водачите, които плащат с лични средства тази такса, може би ще престанат да паркират в синята зона. Но шофьорите, които използват служебни абонаменти, вероятно няма да намалят.

## трябват повече „паяци”

С парите от зоните ще повишим качеството на обслужването

С част от приходите от новите зони ще бъдат поставени ограничителни колчетата, които гарантират свободното движение на пешеходците. Ще се заделят средства за закупуване на нови специализирани автомобили и за нови електронни устройства за контрол,

свързани с разширяването на обхвата за контрол и организация за паркирането, каза за в. „Пари” Марчело Доковски от „Центъра за градска мобилност”. 80% от печалбата на „Центъра за градска мобилност” отиват като дивидент в общината и може да бъдат вложени именно в изграждането на велоалеи, пешеходни зони и за подобряване на инфраструктурата в града.

Доковски каза, че в момента „Центърът за градска мобилност” разполага с 12 „паяка”, но за да има свободно движение в града, е необходим по-сериозен ресурс, затова ще има инвестиции в машини.

В момента на 500 паркоместа се пада по 1 служител от „Центъра за градска мобилност”. Ако има промени в щата, те ще се планират след въвеждането на зоните.

## в центъра на София

# 93

▶ процента от редовно ползващите синя зона одобряват изграждането на алтернативни паркинги, което показва, че те няма да влизат в центъра с автомобилите си

предприемат срещу нарушителите на правилата за паркиране. Блокирането на автомобил със “скоба” е одобрено от 74% от участниците. А 53% от анкетираните са дали своето съгласие за принудителното преместване на колата чрез “паяк”.

### Проектни предложения

Центърът за изучаване на общественото мнение попита обществото и за проекта на общината за нови мерки за паркиране

в центъра на столицата. Предложението за забрана на спиране и паркиране по главните пътни артерии е подкрепено от 80% от анкетираните.

Най-силно е застъпена идеята за изграждане на безплатни паркоместа за велосипеди и мотоциклети. За нея своя положителен отговор са дали 89%. Според 84% от анкетираните трябва да бъдат изградени буферни паркинги около метростанциите.

### Малко-много

Според проучването на НЦИОМ 82% от столичани са приели, че синята зона трябва да остане същата и дори да се разшири. За намаляване на нейния обсяг са 12% от анкетираните. Промяната на периметъра на зоната за паркиране в центъра се одобрява много повече от предложението за пълна забрана на автомобилното движение.

Срещу тази мярка са се обявили 47% от запитаните. Между 33 и 49% от участниците в анкетата са подкрепили предложените нови цени за престой на час. Процентите се променят в зависимост от зоните.

### Алтернативни решения

Изграждането на паркинги до метростанциите ще намали значително броя на автомобилите, които се движат в центъра. За гражданите на столицата и редовно ползващите синята зона това алтернативно решение е само една от стъпките за оптимизация на движението по централните столични булеварди. Според запитаните събраните от платено паркиране средства трябва да бъдат инвестирани приоритетно в нови паркинги и по-качествени транспортни услуги.

Николета Цветкова

www.peugeot.bg

ЛИМИТИРАНА СЕРИЯ 200 ГОДИНИ

## 308 НА ЦЕНА ОТ 20 344 ЛЕВА

С климатик, 4 въздушни възглавници, ел. пакет, фарове за мъгла, аудио с MP3.  
Цена без ДДС. Възможност за данъчен кредит.

Ръчна трансмисия (1700 см³) от 18 127, автоматична (1800 см³) от 19 738, ДДС, вкл. 130-180 р/лв.

Peugeot отбелязва своята 200-годишнина с лимитирана серия от моделите 206+, 207, 308 и 3008 – общо 200 автомобили с много специална цена и фиксирана лихва 4,9% при лизинг. Ще ичкате ли следващия юбилей или ще празнувате?

PEUGEOT  
вход в Европа

София: Франс Лизинг  
Бургас: 061/663 111 Варна: 052/654 511 Б. Търново: 062/601 816, 800 746 Бяла: 056/990 188 Кавarna: 089/594 209 Кюстендил: 076/592 452  
Мелник: 056/300 018 Пловдив: 054/442 499 Плевен: 044/683 128 Панагюрище: 053/508 020 Перник: 084/680 883 Русе: 062/827 251  
Сандански: 074/810 511 Сливен: 067/32 805 Смолян: 044/620 104 Сопот: 051/60 063 София: Българска банка за ссг (02/6622 181)  
София: Галичи 02/6218 181 София: Царска поляна (02/9621 181) Ст. Загора: 042/670 418 Търговище: 0501/67 050 Ужика: 089/601 102

# Три министерства няма да съкращават от разходите си

Късметлиите са МВР, Министерството на труда и социалната политика и това на отбраната



Акцизът на цигарите няма да бъде променен, каза Симеон Дянков

СНИМКИ МАРИНА АНГЕЛОВА

Шест министерства са успели да съкратят разходите си с 20%. Това са министерството на образованието, МРРБ, на здравеопазването, на земеделието, финансовото министерство, на физическото възпитание и спорта. В графата

на отличниците попада и Министерският съвет. Това каза Симеон Дянков, след като завърши заседанието на правителството.

С 15% ще бъдат намалени разходите на Министерството на външните работи и транспортното

ведомство, поясни Дянков. След тях три министерства ще реализират 10% икономии, а именно МОСВ, МИЕТ и Министерството на културата. Министерството на правосъдието ще свие разходите си с 5%. На три министерства бюдже-

тът няма да се пипа. Това са Министерството на труда и социалната политика, МВР и Министерството на отбраната.

При предишните обсъждания в съвета за административна реформа стана ясно, че за първи път се посяга на бюджета на МВР и той ще бъде намален с 10%. Вчера обаче стана ясно, че парите на вътрешното министерство няма да бъдат пипани.

## Кръвни, срежи

Дянков поясни, че след като тегли чертата, ще бъдат реализирани икономии за 755 млн. лв. До заветната цел от 900 млн. лв. обаче остават 145 млн. лв. Финансовият министър поясни, че те ще дойдат от пропорционалното намаление на допълнителните разходи, които правителството ще направи. Така планираните допълнителни разходи - 260 млн. лв. за инфраструктурни проекти, 142 млн. лв. за социално подпомагане и още 50 млн. за Национална компания "Железопътна инфраструктура", ще бъдат орязани. Единствено тютюнопроизводителите ще си получат цялата сума от 116 млн. лв.

## Каква е равносметката

Така на практика кабинетът все пак успя да реализира заложените икономии след серия от преговори и търсене на различни варианти как да се орежат разходите. Дянков уточни, че до края на тази седмица актуализираният бюджет за 2010 г. ще бъде внесен в парламента.

Биляна Вачева

## След двубоя "Цветанов - Танов"

Борисов забрани словесните престрелки



Оценката за работата на Ваньо Танов се прави на базата на събраните приходи, каза Бойко Борисов

Митничар № 1 ще запази поста си, беше категоричен финансовият министър

На министрите съм разпоредил да престанат да говорят с квалификации по медиите. Това каза премиерът Бойко Борисов по повод словесната престрелка между вътрешния министър Цветан Цветанов и шефа на митниците Ваньо Танов. Преди дни Цветанов публично обвини Танов, че не се справя с контрабандата на цигари и алкохол. Митничар № 1 отвърна на критиките, като заяви "че ГДБОП (под шапката на МВР - бел. ред.) е тази, която трябва да се бори с контрабандните канали".

## Критериите са други

Борисов поясни, че оцен-

ката за работата на Танов се прави на базата на събраните приходи. Тогава разпоредих всички нередности, които са стигнали (фиктивен износ на горива, контрабанда на цигари и т.н.) до Танов да бъдат предадени на прокуратурата, поясни премиерът.

## Подкрепа

В същото време финансовият министър Симеон Дянков защити Танов. Директорът на митниците работи много добре и той ще запази поста си, каза Дянков.

Министърът подкрепи тезата си с конкретни цифри. От началото на годината досега Агенция "Митници" и МВР са заловили 40 млн. къса контрабандни цигари. За сравнение през миналата година за същия период са били заловени 1.6 млн. къса.

## МВР съкращава 5% от администрацията

МВР ще съкрати с близо 5% щатните си бройки, главно от администрацията, каза зам.-министърът на вътрешните работи Веселин Вучков. Той поясни, че щатните бройки във ведомството през миналата година са намалени с близо 3000 до 58 170.

В момента в МВР обаче работят 55 хил. служители. Така на практика ведомството ще назначи нови

3000 души. Вучков поясни, че в МВР-София в момента има около 700 незаети места за сержанти. Причината за незаетите работни места било ниското заплащане, поясни още зам.-министърът. Той разясни, че 7000 са пожарникарите, 6000 са служителите на Гражданска полиция, 1532 души са в Гражданска защита, а в администрацията на МВР работят общо 2724 души.

Биляна Вачева

## Концесиите на подземните богатства отиват под шапката на МИЕТ

След 6 месеца ще има цялостна стратегия за развитие на минното дело

Министерството на икономиката, енергетиката и туризма ще управлява подземните богатства у нас. Това реши правителството на вчерашното си заседание по повод промените в Закона за подземните богатства.

Концесиите на подземните богатства ще се обединят под шапката на икономическото ведомство, поясни ресорният министър Трайчо Трайков. По думите му досега концесии са издавали и МОСВ, и МРРБ. Още преди изборите обещахме, че ще съберем концесиите на едно място, поясни Трайков. По думите му целта на тази стъпка била да се

намалят разходите за концесиониране, както и да се въведе единен подход.

Предложението да бъде съсредоточено управлението на подземните богатства в единен орган беше направено преди две години от Българската минно-геоложка камара. Браншовиците твърдяха, че при така разделените функции никой реално не осъщест-

вява контрол върху добива на ресурси и спазването на концесионните договори.

Министърът поясни, че в МОСВ имало 500 висящи концесионни процедури и още толкова били те и в МИЕТ. Трайков поясни, че след шест месеца щяло да се мисли за цялостна стратегия за развитие на минното дело.

Биляна Вачева

НАЦИОНАЛЕН ТЕЛЕФОН ЗА СЪЗВАМ  
0 7001 7001  
НА ЦЯЛАТА ДЪЛГОТЕЛЕФОННА СЕТ

6000 НАСЕЛЕНИ МЕСТА  
ВСИЧКИ КУРИЕРСКИ УСЛУГИ  
ДО ВСЯКА ТОЧКА НА  
БЪЛГАРИЯ

НА ЕДНАКВО  
НИСКА ЦЕНА

SPE-FIT  
ONLINE DELIVERY SERVICE  
РЕЧЕНО, СТОПЕНО.

# Нови правила, стари оправдания и дипломатически спор

Новият регламент за банковото обслужване на държавните фирми трябва да е готов до месец

В рамките на един месец работна група към Министерството на финансите ще подготви единни правила за банковото обслужване на държавни фирми, съобщи финансовият министър Симеон Дянков. В създадената в сряда група ще влизат представители на Асоциацията на търговските банки, БНБ и външни експерти. Правилата ще влязат в сила веднага, съобщи Дянков. До изработването на регламент се стига, след като стана известно, че близо две трети от парите на 18 държавни фирми са депозирани в три банки. А само първата от тях - Корпоративна търговска банка, държи 48% от средствата. Информацията беше оповестена от финансовото министерство по искане на Съюза на издателите.

**Правилата ще са препоръки**  
Преди ден премиерът Бой-

ко Борисов съобщи, че ще бъде направена проверка при изборите на банки. Не стана ясно дали ще се проверяват всички държавни дружества и ведомства. Според обясненията на управляващите решението в коя банка дадено дружество да държи средствата си се взема от борда на директорите. С разработваните нови правила решенията отново ще се взимат от борда, но по описана конкурсна процедура и препоръки кои характеристики да се следят. Така дори отново да се стигне до концентрация, тя няма да бъде притеснителна, щом е заради предложени добри условия.

## Отново скелетите

В същото време премиерът обяви, че ситуацията с държавните пари е заварено положение от предишното правителство. Пред в. „Пари“ бившият финансов министър Пламен Орешарски обяви, че не е контролирал избора на бордовете и няма представа какво е било съотношението при управлението на тройната

коалиция. Орешарски не беше сигурен и по каква процедура точно става изборът. Той обаче попита, ако е заварено положение, защо новото правителство не е променило нищо през деветте си месеца управление.

## Дипломатически спор

Междувременно случаят с държавните пари предизвика острата реакция на БНБ към американския посланик. Пред БНТ Джеймс Уорлик коментира, че според него е изненадваща концентрацията на средства в една малка банка, и се съгласи, че това поражда съмнения за зависимости. Думите на Уорлик бяха последвани от прессъобщение на БНБ, в което той е обвинен, че „накърнява безупречната репутация на БНБ като надзорен орган и доверието в българския банков сектор като цяло“. Банката призовава за отговорно публично говорене и предупреждава, че „обратното би могло да предизвика непредвидими последици за икономиката на страната ни“.

Филипа Радинова



► Американският посланик Джеймс Уорлик каза, че е изненадан от концентрацията на пари в една банка. БНБ реагира на думите му с остра декларация СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

## Трябва да се проверят всички държавни фирми

Менда Стоянова, председател на бюджетната комисия в НС

### фирми?

- Аз не знам сега как се избират. Вие знаете ли? Аз не знам.

### ► А как трябва да се избират?

- Според мен по правилата на законна за обществени поръчки, както се избират всички доставчици и клиенти на държавните

работещи с публичен ресурс. Мисля, че като се извърши проверката, ще покаже има ли нужда законово да бъде регламентирано в някакъв по-подробен ред.

► След като премиерът каза, че това е заварено положение, от БСП върнаха топката и питат защо девет месеца нищо не се е променило?

- Вероятно има сключени договори. Вие знаете, че договорите не се сключват нито за месец, нито за два. И промяната на един договор си има ред и начин как да бъде извършена. Освен това ние не сме сигурни дали наистина съответните банки не са дали най-добрите условия. Затова има проверка. Ако са били ясни условията и всички банки са могли да дадат своите условия.

► Не е ли съмнително една банка с иначе малък дял да държи близо 50% от държавните пари?

- Пак казвам, всичко зависи от условията, които са предложени.

► Ще искате ли проверка на всички държавни пари? Защото сега става дума за определен брой фирми, поискани от медиите.

- Не знам какво е поискано, но според мен трябва да се проверят всички държавни фирми.

фирми, на бюджетните организации и на организациите,

## Ако е заварено положение, защо не е променено

Пламен Орешарски, министър на финансите в кабинета „Станишев“

- Вижте, какво правят тези пари девет месеца в тази банка? Ако приемем, че има някакви политически мотиви?

### ► Равномерно?

- Да. Нямахме ли да ви смуги? Мен силно щеше да ме смуги. Така беше преди 1989 г.

► Господин Орешарски, ГЕРБ казаха, че ситуацията с парите на държавните фирми е заварена ситуация.

- Може да се провери колко е имало в Корпоративна търговска банка в средата на миналата година и да се види сега колко има. Аз не зная цифрата нито тогава, нито сега. Сега чета във вестниците.

► Не е имало справка по ваше време?

- Не, не съм контролирал държавните предприятия къде си правят депозитите.

► Има предложение вече да се правят след конкурс.

- Аз допускам, че и досега са правени на основата на някаква форма на конкурс. Или поне съпоставка с условията, които предлагат различни банки.

### ► Притеснява ли ви, че след проверката може да се появят обвинения към вас, защото са били ваши хора по бордовете?

- Да. Макар че аз не го поставям този въпрос, вие го поставяте. Един контравъпрос: Вас не ви ли смугава, ако тези пари бяха правилно разпределени по банките?



► Госпожо Стоянова, трябва ли да се промени начинът на избиране на банка от държавните



Интервю Д-р Лъчезар Иванов, председател на комисията по здравеопазване в НС

# Търговете за лекарства ще бъдат централизирани

## Приоритет на здравната реформа е създаване на болници за долекуване

► **Господин Иванов редно ли е административните разходи за здравеопазване да бъдат намалени с 15%, което прави около 106 млн. лв.?**

- Справедливо-несправедливо, всяко министерство и принципал решава възможностите, които има, за да намали разходите си. Държавата в момента е в криза и за да не посяга на данъци, по-добре е да свие администрацията си и свързаните с нея разходи, за да може по-малко хора да бъдат засегнати от кризата. Ние с вас не можем да преценим през времето как е била раздута администрацията, която харчи много публичен ресурс.

► **Кога да чакваме актуализация на бюджета на НЗОК с 220 млн. лв.?**

- Министерският съвет, когато станат готови, ние първи ще научим и ако има такава актуализация на бюджета, той ще бъде актуализиран.

► **Няма единномисленици да се пипа големият резерв на НЗОК.**

- Тук има спекулация. По време на управлението на тройната коалиция увеличената вноска от 2% не бе вкарана за здраве, а директно бе сложена в резерва на НЗОК в БНБ. И това Пламен Орешарски знае много добре и може да го потвърди. Защо по тяхно време болниците

натрупаха огромни дългове, а не ги покриха, при положение че имаше възможност? Защо те не се разплатиха и с търговците на медицинска техника и консумативи, които имат да вземат 100 млн. лв., а също и с фармацевтичните фирми? Нека да отговорят на тези въпроси.

► **Наличностите по сметки на НЗОК в БНБ към 31 март 2010 г. са 800 млн. лв., а в края на миналата година са били 860 млн. лв. Не стана ясно къде са тези 60 млн. лв.**

- Хората, които говорят по тези въпроси, не разбират кои сметки в БНБ са на здравната каса. По време на парламентарния контрол в петък министър Анна-Мария Борисова прочете точно кои са тези сметки. Но основното е, че за да може да се пипат тези пари, това не може да стане с нареждане на гуверньора на БНБ или по нареждане на министър Симеон Дянков еднолично например. За тези средства трябва да има решение на управителния съвет на НЗОК и то да е гласувано в Народното събрание. Така че, който казва, че едни 60 млн. лв. се губят някъде, е популистски и изтъркано, а аз говоря в качеството си на законодател.

► **Здравната стратегия (2010-2015 г.), която пишете, вече събра крити-**

**ки. Защо се прави четвърта поред стратегия, какво ново ще кажете?**

- Истина е, че първата здравна стратегия бе на д-р Мими Виткова, втората - на министър д-р Илко Семерджиев, а третата - на д-р Евгений Желев, която бе разглеждана в Хисаря и също не бе гласувана в парламента.

► **Вариантът на стратегията на д-р Желев злополучно се свързва със SPA процедури на управляващите вместо с конструктивни предложения.**

- Да, това бе мое мнение, когато тогава казах, най-хубавото е, че си направиха SPA процедури. Проф. Анна-Мария Борисова разглежда стратегията и ако има забележки, ще ги направим. И след това внасяме здравната стратегия в Министерския съвет, а после и в парламента. Редно е първо здравният министър да я види и коментира.

► **Всепак какво ново?**

- Едно от новите неща е въвеждането на стандарти и критерии за работа на лечебните заведения. На тяхна база ще бъде направена здравна карта, която ще бъде задължителна. Във всички стратегии досега тя бе пожелателна. Болниците трябва да отговорят на критериите - модерна апаратура, специалисти,

24-часов прием на пациенти, брой легла по региони. Ние имаме повече болници за активно лечение, отколкото е този показател в Европа. И трябва да ги трансформираме в легла за продължително лечение и долекуване.

Наясно сме, че здравеопазването е консервативна система, и много внимателно трябва да бъдат правени крачките. И сме длъжници на обществото - лекари и пациенти, кое ще бъде първо, второ, трето.

► **Ще ималисмяната модела на финансиране в здравеопазването и отхвърляне на клиничните пътеки?**

- За да не се източва касата, предвиждаме въвеждане на е-здравни карти. Смяната на модела на финансиране в здравеопазването и преминаване от клинични пътеки към използване на диагностично свързани групи (ДСГ) ще стане плавно, вероятно от 2012 г. Ще подготвим системата към това преминаване. Първо ще реформираме доболничната и болничната помощ, ще въведем е-здравни карти, след това и ДСГ. Ако това го направим, сме си свършили работата за 10 години напред. Това ще става стъпка по стъпка, проблемите наистина са много и затова преценяваме кое сега е най-важното. На първо място излиза оптимизация на болничния



сектор, защото той харчи най-много публичен ресурс - 57% от парите, докато в други страни е, мисля, 27-30%. В Европа се залага на силен доболничен сектор, големият проблем у нас е, че хората влизат в болници, за да им поставят диагноза, а не да се лекуват, което е парадокс, т.е. доболничната система е неефективна.

► **От Синята коалиция вече обявиха, че е по-добре под една шапка**

**да се обединят всички дейности, свързани с лекарствоснабдяването, регулация на цените и контрола. Така ли е?**

- Всичко трябва да бъде добре обмислено. Има европейски директиви, според които Комисията по позитивен и реимбурсен лекарствен списък трябва да е една. Когато се заемаме да правим реформа, не можем в един момент да направим всички реформи с магическа пръчица.

## Мнозинството разреши пушенето на обществени места



СНИМКА REUTERS

В условия на криза не трябва да пречим на туризма, обясниха от ГЕРБ

От 1 юни т.г. няма да има пълна забрана за пушене на обществени места. Тютюнопушенето ще продължи да се допуска в обособени за това места в ресторантите, баровете, кафенетата, жп гарите, летищата, автогарите.

В заведенията за хранене до 50 кв. м собственикът ще решава дали изцяло да се пуши или не. На работното място работодателят трябва да определи специални помещения за тази цел.

В заведенията за хранене и развлечения с изцяло нощен режим на работа се допуска тютюнопушене без обособяване на самостоятелни помещения.

### Мотиви

В сряда мнозинството в парламента стопира приетите от предишното Народно събрание забрани за пушене на обществени места в Закона за здравето. От ГЕРБ обясниха, че в условия на криза не трябва да се създават нови пречки пред туризма и не трябва да се накърняват човешки права. Опозицията обвини управляващите, че лобират за близки до тях

фирми, свързани с тютюнопроизводството. Поправката беше внесена от народния представител Емил Димитров, който е един от най-големите дистрибутори на цигари в България.

### Защита

Пламен Цеков от ГЕРБ обясни, че все някога и България ще се реши на пълна забрана на пушене на обществени места, като дори се надява това да стане през мандата на ГЕРБ. "Що се отнася до тоталната забрана за тютюнопушенето, в Исландия забраниха тютюнопушенето, но там пък изригна вулкан, така че в природата винаги

има равновесие", заключи Цеков. Днес депутатите трябва да гласуват дали се допуска присъствие на лица до 18 години в помещенията за пушене и нощните заведения. Депутатите отложиха за следващия път да гласуват и каква трябва да е площта на помещението, в която ще се пуши, спрямо общата площ на заведението. От опозицията настояват да се приеме компромисен вариант, като изрично се запише, че площта, отделена за пушачите в заведенията, трябва да е поне два пъти по-малка от тази, в която не се допуска тютюнопушене.

Мила Кисьова



# Задържан е “Чиновникът” заради европроекти

Манипулирал класирането на проектите в полза на фирмата на жена си

32-годишният Емил Иванов, финансов контролор в Министерството на икономиката, енергетиката и туризма (МИЕТ), бе задържан вчера при операция “Чиновникът”, съобщиха от МВР. Той е участвал в схеми за изготвяне на финансови обосновки на проекти по Оперативна програма “Конкурентоспособност”. Поради естеството на работата си Иванов е познавал алгоритъма за оценка на проектите и е подавал информация за подходящите крайни финансови показатели, с което е манипулирал класирането на проектите, обясняват от МВР. Срещу

“услугите”, които е предоставял, Иванов е получавал имотни облаги.

## Министърът за служителя си

Служителят работи в МИЕТ от 6.5 години. Проблемът, който е възникнал, вече сме го коригирали, коментира Трайчо Трайков, министър на икономиката, енергетиката и туризма. Според него той е резултат от факта, че досега консултантските фирми по европроектите не се обявяваха официално. Било е напълно възможно фирмата на жена му да си работи и никой никога да не разбере, че тази фирма има нещо общо със спечелилите проекти, каза министърът.

Според новите промени името на консултантската компания трябва да се впише в проектопредложението, с което подобни връзки стават явни.

## Колегите на Иванов

Не мога да кажа нищо лошо за Емо, казват колеги на задържания чиновник. Според тях обвиненията може би не са основателни, тъй като работата му е свързана с одобряване на доклади от междинното звено - Изпълнителната агенция за насърчване на малките и средните предприятия (ИАНМСП), и верифициране на разходи. Тоест работата му е на крайния етап, а не в началото при класирането на проектите. С този арест



► Емил Иванов започнал работа в Министерство на икономиката през 2003 г.

СНИМКА МВР

програмата за пореден път бе оплюта и интересът към нея ще спадне допълнително, смятат евроконсултанти.

## Осеммесечно разследване

Акция “Чиновникът” се провежда съвместно между служителите на ГД “Криминална полиция” и ГД “Досъдебно производство” под ръководството на Софийската градска прокуратура.

Специалната операция, свързана със задържането на чиновника, се провежда след осеммесечно разследване на престъпните схеми, в които е участвал. В рамките на акцията се извършват процесуално-следствени действия на осем адреса в София. По случая е образувано досъдебно производство по чл. 282 от Наказателния кодекс.

## Без конфликти на интереси

Още през декември миналата година бяха въведени правила за избягване на конфликта на интереси в работата на служителите, коментира за в. “Пари” Жулиета Хубенова, съветник “Европейски програми и проекти” в МИЕТ. Служителите подписват декларация за липса на конфликт на интереси, в която е отбелязано и че не могат да работят като консултанти по програмата една година след като напуснат държавната служба. За да бъде всичко прозрачно дори се избират външни оценители на проектите, които са независими експерти. Изборът им се прави чрез жребий от подадени кандидатури. Сега не може да има изкривяване на оценките, категорична е Хубенова.

Дарина Черкезова



СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

## Избор Нов шеф на програмата за бизнеса до седмица

- Конкурстът за нов шеф на Оперативна програма “Конкурентоспособност” е на финала си.
- До края на тази седмица или началото на следващата официално ще бъде обявено името на одобрения кандидат.
- На финалната права са останали две дами - Грета Добрева, която досега временно изпълняваше длъжността, и Хрисимира Милчева, която досега е била ръководител сектор “Разработване на продукти и програми за МСП” в ОББ.
- Кандидатствали са общо 11 кандидати, като след пресяването по документи са останали 4. Те са се явили на тест, а впоследствие двете финалистки са представили и концепция за работа на програмата.

Но трябва да направим прозрачен целия процес на лекарствената политика, да централизираме конкурсите за лекарства, за да спрем източването на средствата по този начин. И едва тогава може да се мисли за реорганизация на целия сектор на лекарствоснабдяване.

► **Значи се централизираните търгове за лекарства на болниците?**  
- Точно така. Не може

болницата в Дупница да договори по-висока цена за едни и същи медикаменти от болницата в Монтана. Когато това се случва, може да се зададат много въпроси. Когато има окрупняване при прозрачни и ясни критерии на конкурсите, болниците, които работят с НЗОК, ще получават лекарствата на еднакви цени. Интересът на държавата трябва да бъде гарантиран и запазен.

Светлана Желева

## Кризата предизвика намаляване на студентските такси

Средно бъдещите висшисти ще плащат по 300 лв. на година

Студентските такси за учебната 2010-2011 г. няма да се повишат, каквато беше тенденцията през последните години, а дори леко ще се понижат. Това реши Министерският съвет на редовното си заседание. Таксата не може да бъде повече от 1/3 от издръжката на студент, която в момента е 866 лв. Тя също бе намалена заради

кризата. Затова средната годишна такса ще бъде под 300 лв., обяви образователният министър Сергей Игнатов. Според него това не трябва да е повод за радост, а тъкмо обратното.

### По-скъпи

Традиционно някои специалности в различните вузове имат по-високи такси. Например правото в Софийския университет е с цена 462 лв. за година, а медицинските специалности са 2713 лв. за двата семестъра. Такси-

те за кандидат-студентски изпити в СУ тази година ще са 30 лв. за първи тест и по още толкова за всеки следващ. В УНСС студентските такси са от 289 лв. за административни и икономически дисциплини до 462 за политически науки.

До няколко дни всички банки трябва да подпишат типовия договор за студентските кредити, каза още министър Игнатов. Държавата е заделила 40 млн. лв., за да гарантира заемите на бъдещите висшисти.

**Пари**
**Deloitte.**

**Конкурс**

# Gnext Generation 2010

**Най-добрите млади предприемачи и мениджъри в категориите  
индустрия, услуги, търговия**

**Критерии за участие в конкурса:**

- Възраст до 35 години
- Собствен бизнес или мениджърска позиция /ръководител на екип/
- Съществуване на компанията минимум 2 години
- Заемане на позицията минимум 1 година
- Липса на задължения към държавата /данъци, такси, държавни плащания/

**Участнето в конкурса се осъществява чрез попълването на анкета.**

Молете, направяйте заявките си за участие до **20 май 2010 г.**  
e-mail: [mg@balovna@pari.bg](mailto:mg@balovna@pari.bg) или се свържете с нас на тел.: 02/ 43 95 848, 43 95 871

Сподкрепата на:

Медиини партньори:

# Пазарът получи парите си от Гърция

Инвеститорите остават подозрителни към дългосрочните облигации на страната

Гърция успешно изплати десетгодишните си облигации на стойност 8.5 млрд. EUR, чийто падеж беше вчера, като използва част от финансирането от Европейския съюз и Международния валутен фонд, съобщиха властите в Атина. На страната сега предстоят болезнени промени, за да възстанови икономиката си и да излезе от финансовата криза.

## Глътка въздух

Изплащането на дълга ще даде на Гърция глътка въздух. Сега обаче страната трябва да убеди инвеститорите, че има сили да се пребори с дефицита си, за да може отново да се върне на пазара през 2012 г., както възнамерява правителството. Трябваше да предприемем спешни мерки, за да се справим

с дълга, заяви министър-председателят Георгиос Папандреу. Тези мерки ще ни дадат време да проведем по-сериозни промени, добави той.

## Успокоение

Изплащането на емисията успокои облигационерите, но според тях ще отнеме известно време, преди инвеститорите да поемат отново риска да купят гръцки дългови книжа с падеж, надвишаващ тригодишния срок на спасителния план. Някои инвеститори, които взеха парите си вчера, смятат да вложат част от тях обратно в гръцки облигации. Дълговите книжа с падеж през 2011 и 2012 г. са добра инвестиция, смятат анализатори, цитирани от Bloomberg. Далеч по-предпазлив обаче е пазарът по отношение на средно- и дългосрочните облигации на страната.

## Протести

Гърция трябва да намали бюджетния си дефицит от

почти 14% от БВП до 3% през 2014 г. Икономиката на страната тази година се очаква да се свие с 4%. Правителството вече предприе оръзване на заплатите в публичния сектор и увеличи някои данъци като условие за отпускането на 110 млрд. USD финансиране от ЕС и МВФ. Строгите мерки обаче предизвикаха масови протести, които доведоха до смъртта на трима банкови служители по време на демонстрациите на 5 май. За днес синдикатите са насрочили нова обща стачка в Атина.

## Болезнени мерки

Гърция тепърва ще предприема още тежки промени, които включват увеличаване на пенсионната възраст и допълнително свиване на публичните разходи. Макар че засега строгите мерки за спасяването на страната са приоритет, Атина ще трябва в даден момент и да насърчи растежа, за да успее да излезе от кризата.



► Кризата ще се справим не само като консолидираме бюджета, но и като осигурим икономически растеж, посочи премиерът Георгиос Папандреу

# Румънците излязоха на протест заради оръзването на заплатите

Свиване на разходите е условието на МВФ за отпускане на следващия транш от заема на страната

Румънците излязоха на масов протест вчера заради плановете на правителството за съкращаване на разходите в публичния сектор. Мерките се налагат заради необходимостта Букурещ да отговори на условията, поставени от Международния валутен фонд за отпускането на следващия транш от заема за страната. Румънското правителство поема ангажимент да намали заплатите в държавния сектор с 25%, а пенсиите с 15%. Според анализатори има голяма вероятност правителството да отстъпи под обществен натиск и да смекчи суро-

вите мерки, за да си запази подкрепата за разклатеното парламентарно мнозинство. Протестите на близо 20 хил. румънци са първият сериозен тест за шестмесечното управление на централното правителство.

## Гръцкият пример

Отпуснатите от МВФ 20 млрд. EUR са от изключителна важност за правителството, за да успее да покрие нарастващия бюджетен дефицит. Помощта за засегнатата от рецесията най-бедна страна от ЕС и протестните действия поражда асоциации със ситуацията в Гърция.

## Минимални шансове

МВФ заяви, че ще отпусне следващия транш от заема едва след като Букурещ представи план за намаля-



► Протестите на 20 хил. румънци са първият сериозен тест за шестмесечното управление на правителството

СНИМКИ REUTERS

ване на бюджетния дефицит до 6.8% от БВП. През миналата година стойността му беше 7.2%. От фонда предвидяха, че без сериозни съкращения дупката в бюджета може да достигне 9%

от БВП. Според анализатори обаче малки са шансовете правителството да успее да изпълни значителни съкращения до юли, така че да отговори на изискванията на МВФ.

# Големите дългове са риск и за Унгария

Управителят на централната банка настоява за строга фискална политика

причината тогава редица инвеститори да се оттеглят от страната, което почти доведе Унгария до фалит.

Управителят на унгарската централна банка Андраш Шимор настоява новото правителство да предприеме строга фискална политика заради дълговете на страната. Големият външен дълг, растящият държавен дълг, съотношението между банкови кредити и депозити и значителните заеми на домакинствата в чужда валута може да направят страната уязвима, заяви Шимор.

## Предоговаряне

Новото правителство, което ще поеме управлението на страната другата седмица, възнамерява да предоговори условията по спасителния заем, който Унгария получи преди две години от Международния валутен фонд, Европейския съюз и Световната банка. Именно големият външен дълг беше

## Бюджетен дефицит

Министри от кабинета на новия премиер Виктор Орбан казаха, че дупката в хазната тази година може да достигне 6% от БВП. В същото време одобреният от кредиторите бюджетен дефицит е 3.8%. Според Шимор ЕС едва ли ще одобри по-голям дефицит за следващата година. Затова правителството трябва да следва много консервативна фискална политика, за да убеди пазарите, че страната може да се справи с дълга си.

Новото правителство смята, че гуверньорът Андраш Шимор, двама от заместниците му и още четирима служители на централната банка трябва да подадат оставка заради допуснати грешки, включително и това, че са допуснали натрупването на валутни заеми.

# Рекорден ръст на строителството в Европа

## Къде сме ние Секторът в България също се съживява

- Строителният сектор в България се възстановява постепенно, макар и по-бавно, показват данните на Евростат.
- Строителното производство нарасна с 3.1% през март в сравнение с февруари.
- На годишна база обаче спадът е с цели 20.9%.

Възстановяването на германската икономика е основна причина за резултатите в сектора

Най-големият ръст на строителното производство в Европа за последните 14 години беше отчетен през март, показват данни на Евростат. Това се дължи основно на възстановяването на най-голямата икономика на континента Германия.

## 14-годишен връх

Строителството в еврозо-

ната се увеличи със 7.6% спрямо февруари, когато беше отчетен спад от 7.2%. Отбелязаният през март ръст е най-големият от 1996 и първият за последната година. На годишна база строителното производство намалю с 5.2% след спад от 14.8% предишния месец.

## Съживяване

Строителството в Европа започва да се възстановява след края на необичайно студената зима. В началото на месеца от най-големия производител на цимент в света Lafarge коментираха,

че се забелязват признаци на съживяване в сектора в Европа. Принос за това има и растежът на германската икономика през първото тримесечие на годината.

## Европейски лидер

В Германия строителното производство отчете 26.7% ръст през март спрямо предходния месец. Това е най-голямото увеличение от 27-те страни членки на Европейския съюз. Като цяло за ЕС строителството нарасна с 6.8% на месечна база, но намалю с 2.4% спрямо март 2009 г.



► Постът на Андраш Шимор не е сигурен, след като правителството на Орбан поеме управлението

# КОМПАНИИ И ПАЗАРИ



Редактор:  
**Мирослав Иванов**  
mivanov@pari.bg  
тел. 4395-867



Реклама:  
**Станислава Атанасова**  
satanasova@pari.bg  
тел. 4395-851

## Акционери „Гоце Делчев-Табак“ покрива загубата за 2009 г.

„Гоце Делчев-Табак“ АД ще покрие загубата си от 234.3 хил. лв., реализирана през миналата година, чрез фонд „Допълнителни резерви“. Това ще

стане след одобрение на акционерите на 25 юни 2010 г., за когато е насрочено годишното общо събрание на дружеството. Акционерите ще трябва да одобрят и одитирания годишен финансов отчет на „Гоце Делчев-Табак“

и да приемат отчета на директора за връзки с инвеститорите. При липса на кворум събранието ще се проведе на 12 юли 2010 г. Последната сделка с акции на „Гоце Делчев-Табак“ е от 19 септември миналата година на цена от 2 лв.

# Гръцката „Актор“ предлага най-ниската цена за Лот 3

## Агенция "Пътна инфраструктура" отстрани четири фирми от надпреварата за поредната отсечка от магистрала "Тракия"

Гръцката компания „Актор“ е предложила най-ниската цена за изграждането на Лот 3 от автомагистрала „Тракия“. Това стана ясно след отваряне на ценовите предложения на участниците в търга. Гръцката компания предлага да построи участъка между Нова Загора и Ямбол с дължина 36 км за 111.6 млн. лв. без ДДС. Компанията предвижда изграждането на 1 линеен километър да струва 1.9 млн. EUR с ДДС. Бюджетът, заложен от министерството на регионалното развитие, предвижда тази сума да е 3 млн. EUR. Предложението на гръцката компания не е дъмпингово, тъй като не е по-ниско с 30% от средната предложена цена на останалите допуснати кандидати, която е 2.66 млн. EUR, коментира министърът на регионалното развитие Росен Плевнелиев.

**Конкурентни предложения**  
Консорциум „Български

автомагистрала - Лот 3“ е предложил 131.4 млн. лв. Сумата на консорциум „Рубау - Пътстрой“ е 151.9 млн. лв., сдружение „Тракия III“ предложи 164.9 млн. лв. Цена от 121.8 млн. лв. предложи сдружение „Конструктор - Балканстрой“, а „Щрабаг“ - 187.9 млн. лв. Най-високата оферта е на „Алпине бау ГМБХ“ - 191.6 млн. лв.

Решението на комисията за избор на изпълнител на Лот 3 трябва да стане ясно до 27 май.

### Отстранените

Общо 11 компании подадоха техническите оферти за изграждането на Лот 3. От тях комисията от АПИ е решила да отстрани четири фирми. Това са „Догуш“ ЕООД, ДВ „Тракия Лот 3“, обединение „Терна-Сиенит“ и „Азеркорпу“ АД от Азербайджан. Ценовите предложения на отхвърлените участници не бяха отворени. От комисията поясниха, че до 27 май ще е готов докладът за



► Общо 27 компании под различни консорциуми участват в търга за строителството на Лот 3 от „Тракия“, каза министърът на регионалното развитие Росен Плевнелиев (вдясно)

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

причините, довели до преустановяването на тяхното участие.

**Започнали процедури**  
Започнала е процедурата за избор на изпълнител

на строителния надзор на Лот 3 от „Тракия“. Първата копка на този участък

трябва да бъде направена на 2 август.

Николета Цветкова

# „Енемона“ също се оглежда за излизане на чужда борса

Компанията проучва възможностите за листване във Варшава или Осло

„Енемона“ АД е поредната компания, която се оглежда за листване на чужда фондова борса. Това стана ясно от думите на Прокопи Прокопиев, директор „Корпоративна политика“ в „Енемона“.

### Варианти

В момента разглеждаме какви са възможностите за листване на борсата във Варшава или в Осло, каза той. От енергийната

компания обаче проучват дали на тези пазари се търгуват дружества, аналози на „Енемона“. Ако такива има, компанията ще търси други пазари. Допреди една година смятахме, че Атина е по-подходящата борса за двойно листване, но в момента това не е на дневен ред, коментира още Прокопи Прокопиев.

„Енемона“ използва вече два иновативни варианта за финансиране. Инженеринговата компания издаде емисия привилегирани акции, както и варианти.

С това тя предложи първия деривативен продукт

на българския капиталов пазар.

### История

Проявата на интерес за двойно листване не е нещо ново за българските компании. Към момента „Софарма“ и „Интеркапитал Пропърти Дивелопмънт“ АДСИЦ са изявили намерение за двойно листване в София и на Варшавската фондова борса.

Качване за търговия на български компании в Полша вече е възможно, след като през февруари беше подписан договор между УниКредит Булбанк и Полския централен депозитар за извър-

шаване на попечителски услуги.

### Връзка

Все още обаче не е изградена връзката с Българския централен депозитар. Наскоро неговият изпълнителен директор Иван Димов съобщи, че полската депозитарна институция е изпратила писмо с желание за придобиване на членство в Централния депозитар. Връзката между София и Варшава обаче се бави, макар българското дружество да изпълни основното искане за въвеждане на SWIFT.

Магдалена Иванова



► Допреди една година ние смятахме, че Атина е по-подходящата борса за двойно листване, каза Прокопи Прокопиев, директор „Корпоративна политика“ в „Енемона“

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

## 12 КОМПАНИИ И ПАЗАРИ



„Компаниите са по-предпазливи, а и хората теглят заеми, когато са сигурни, че ще могат да ги изплащат

► **Неделчо Спасов**, изпълнителен директор на "Изи Кредит"

„Интересът към купуването на техника на изплащане още е висок. Нивата на лошите кредити не са опасни

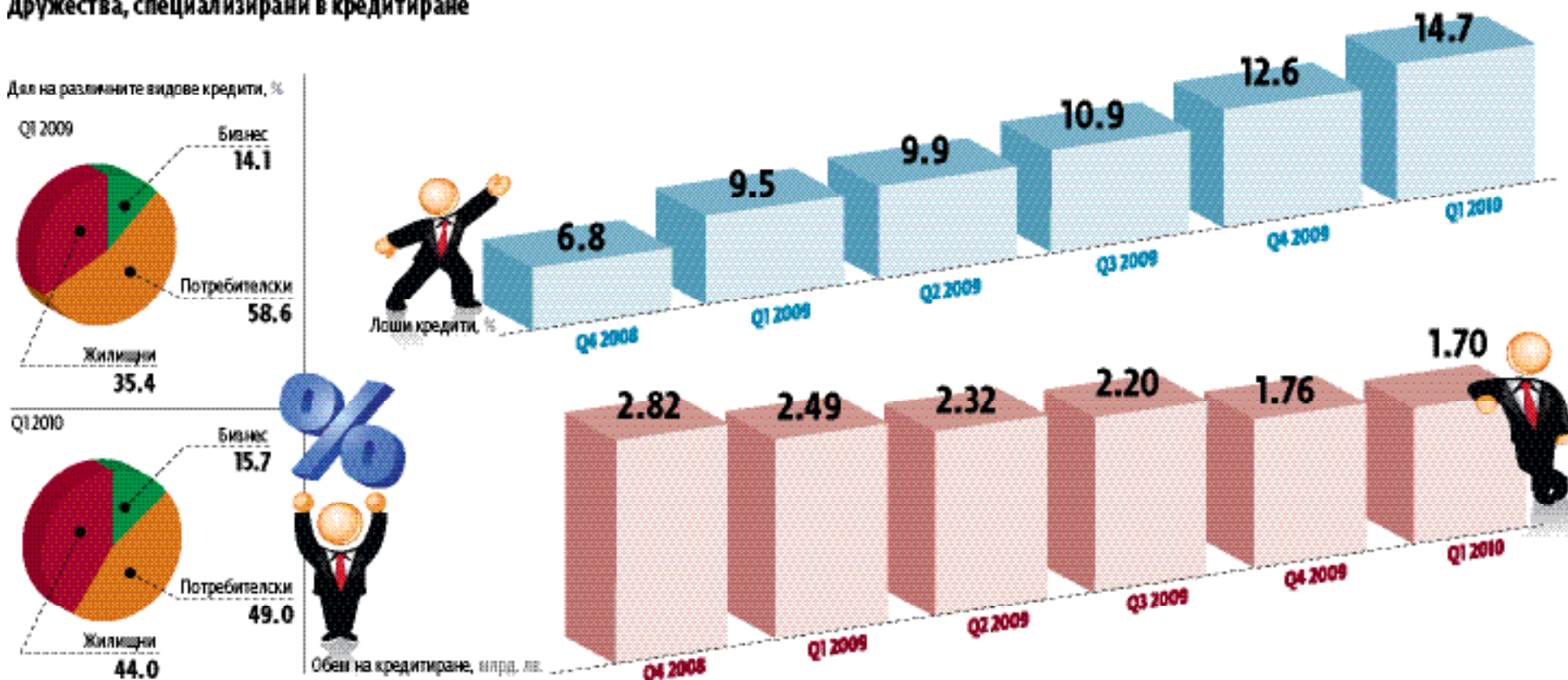
► **Лоик льо Пишу**, изпълнителен директор на "БНП Париба Лични финанси България"



# Небанковото кредитиране продължава да се свива

В края на март лошите заеми скачат до 14.7% от отпуснатите

Дружества, специализирани в кредитиране



Кредитирането от небанковите дружества продължава да буксува, а лошите кредити да се увеличават и през първото тримесечие на годината, показват данните на Българската народна банка.

Докато при банковото кредитиране се наблюдава леко раздвижване, небанковите дружества отчитат спад от близо 32% на годишна база до 1.697 млрд. лв. На тримесечна база ситуацията е малко по-добра: спадът в обема на кредитирането се забавя и спрямо последната четвърт на 2009 г. е само с 3.6%. В края на предходното тримесечие е бил от близо 20%.

## Спадове

В края на март домакинствата са взели с 33.4% по-малко кредити на годишна база до 1.4 млрд. лв. Причината за понижението са големият размер на безработицата в страната, както и намаленото работно време при много от фирмите, обясняват от небанковите дружества.

Обемите на отпуснатите жилищни кредити намаляват най-малко. В края на март кредитните дружества са раздали жилищни кредити на стойност 6.229 млн. лв., което спрямо декември миналата година е намаление от едва 0.18%, а спрямо същия период на миналата година от 17.12%.

## Разпределение

Основните кредитополучатели от небанковите институции са домакинствата, които държат над 83% от общоотпуснатите кредити. Най-голям е дялът на потребителските кредити, които в края на март са 49%. Фирмените кредити са 15.7%, показват данните на Българската народна банка.

## Необслужваните кредити растат

Лошите кредити при небанковите дружества се увеличават. За разлика от лошите лизингови договори и необслужваните банкови заеми, където се забелязва забавяне на спа-

да, тук все още няма положителни сигнали, става ясно от статистиката.

В края на март 2010 г. лошите заеми при небанковите финансови дружества продължават да скачат до 14.7%. В сравнение с последното тримесечие на 2009 г. необслужваните кредити се увеличават с 2.1 процентни пункта. А спрямо същия период за предходната година с 5.2 процентни пункта.

Лошите кредити при небанковите дружества все още остават високи, защото много от кредитополучателите имат освен потребителски кредит и ипотечен. Те предпочитат да плащат вноските по ипотеките, вместо да обслужват потребителските си заеми, коментираха експерти.

## Прогнози

Очакванията ни за 2010 г. са, че потребителското кредитиране няма да е много интензивно, коментира за в. "Пари" Пиер-Ив Геган, изпълнителен директор на УниКредит Кънсюмър Фай-

нансинг. Причината според него се крие в относително по-бавното възстановяване в сравнение с други страни от региона.

## Оптимизъм

Мениджърите на "ИзиКредит" са по-оптимистично настроени. Според тях от началото на годината се наблюдава промяна в положителна посока. Според други шефове на кредитни компании в края на годината дружествата, специализирани в кредитиране, ще си върнат около 5-6% от загубените обеми на кредитиране.

Радослава Димитрова

# 2.1

► процентни пункта е увеличението на лошите кредити в края на първото тримесечие на тази година в сравнение с последното на предходната

## Интересът към кредити не е спаднал

Въпреки че вече се усещат някои положителни сигнали, по-пълно възстановяване на потребителското очакваме по-скоро към 2012 г.

Желанието на потребителите за кредит не е намаляло. От гледна точка на УниКредит Кънсюмър Файненсинг пазарът на потребителски заеми е на същите нива като миналата година по това време, т.е. не се наблюдава намаляване на обемите.

Наблюденията на нашето дружество са за леко повишение дори на обемите, отпуснати потребителски заеми, но все още е рано да се говори за обръщане на тенденцията. Истина е, че днес клиентите изпитват много по-големи трудности да изплащат заемите си към банки и към небанкови финансови

Пиер-Ив Геган, изпълнителен директор на УниКредит Кънсюмър Файненсинг



институции заради икономическата обстановка в страната. Някои клиенти са загубили работата си или пък работодателите са им намалили работното време и заплатите.

От друга страна обаче, много българи си имат свой бизнес, който продължава да работи и да се развива, макар и не с предишните темпове. Това е факт, който отчитаме и изисква от нас да продължим да подпомагаме осъществяването на плановете на нашите клиенти.

# Финансовият надзор вече ще одобрява бюджета на Гаранционния фонд

След промените в Кодекса за застраховането капиталът на застрахователите достигна 7 млн. лв.

Годишният бюджет на Гаранционния фонд вече ще се одобрява от Комисията за финансов надзор. Това предвиждат приетите на второ четене промени в Кодекса за застраховането.

Бюджетът на фонда може да бъде върнат, ако застрашава финансовата стабилност на фонда или ако административните разходи, заложи в него, са необосновано завишени.

## Ами сега

Ако КФН върне отчета на фонда, той ще трябва да се вмести в разходите, които е правил през същия период на миналата година. При такъв сценарий фондът ще харчи за месец същите пари, каквито е имал като разход миналата година, но неговата цел е да изплаща обезщетения и ако те се увеличават, няма да може да ги покрива, обясни за в. „Пари“ Орлин Пенев, председател на УС на Асоциацията на българските застрахователи.

От доклада на икономическата комисия в НС, представен при първото четене на промените в Кодекса за застраховането, стана ясно, че застрахователите и фондът са против тази промяна. Според тях това би довело до пряка държавна намеса в дейността на ГФ, който не е държавно дружество, нито бюджетно учреждение. ГФ е от тези фондове, които

се определят със закон, и вноските в него се определят според нормативната уредба, добави Орлин Пенев. Според него тези пари са на частния бизнес и не би трябвало да се управляват от държавата.

## Нововъведение

Депутатите увеличиха минималния гаранционен капитал на общозастрахователните компании от 6.4 млн. лв. на 7 млн. лв. Същото е изискването за презастрахователите и за животозастрахователите, които предлагат и финансови застраховки. Гаранционният капитал е задължение и е следствие от европейска директива, която е заложи в Кодекса за застраховането, каза Орлин Пенев. По думите му неговото увеличаване е свързано с европейския инфлационен индекс и се прави всяка година. Общозастрахователните компании, които предлагат продукти, различни от „Гражданска отговорност“, трябва да увеличат минималния си капитал от 4.4 млн. лв. на 4.6 млн. лв.

Новите изисквания задължават застрахователните брокери да предават шестмесечните и годишните си отчети в КФН най-късно един месец след края на периода. Досега това беше регламентирано в наредба на КФН, но в нея нямаше краен срок, се казва в мотивите на законодателя. Ние и досега изпращахме в КФН отчетите си навреме, контрира Ясен Христов, управител на SDI Broker. Според него не е проблем всеки, който иска да спазва закона, да спазва напълно достатъчния едномесечен срок.

Атанас Христов

## Промени в Кодекса за застраховането



## Държавата иска да управлява чужди пари

Гаранционният капитал е задължение и е следствие от европейска директива, която е заложи в Кодекса за застраховането. Неговото увеличаване е свързано с европейския инфлационен индекс и се прави всяка година. При срещата с парламентарната икономическа комисия попитах какво ще стане, ако КФН върне бюджета на Гаранционния фонд. Отговориха ми, че в такъв случай фондът ще харчи на база средномесечен разход от миналата година. Фондът обаче изплаща обезщетения и ако те се

Орлин Пенев,  
председател на УС на АБЗ

„Увеличаването на гаранционния капитал се прави всяка година

увеличават, няма да може да ги покрива. Все пак изплащането на обезщетения е основната дейност на ГФ. Пари, които не са собственост на държавата, тя се опитва да ги контролира и управлява.

## И досега предавахме отчетите навреме

Изискването да представяме отчетите в едномесечен срок няма да промени нещата. Ние и досега изпращахме в КФН отчетите си навреме. Ако е имало единични случаи и някой си е позволявал да се бави, вече няма да може. Всеки брокер, който иска да спазва закона, не би трябвало да има проблем в едномесечен срок да предаде отчета си. Приветстваме, че се създават по-строги регулации, за да се намали рискът за пазара. КФН като надзор трябва да

Ясен Христов,  
управител на SDI Broker

„Приветстваме, че се създават по-строги регулации, за да се намали рискът за пазара

има представа за случващото се. Има още доста неща, които трябва да се регулират.

## „Булстрад“ и „Алианц“ взеха приза „Застраховател на годината“

„Интерамерикан“ получи награда за най-динамично развиващо се дружество

ЗАД „Булстрад Виена Иншурънс груп“ и ЗАД „Алианц България Живот“ грабнаха призовете „Застраховател на годината“ 2009. Класацията беше организирана от ВУЗФ, Асоциацията на българските застрахователи и фондация „Проф. д-р Велеслав Гаврийски“.

„Булстрад“ взе първото място в категорията „Общо застраховане“ за втора поредна година. Критериите, по които са подреджани компаниите в общото застраховане, са пазарен дял, технически резерви, изплатени обезщетения, брутен премиен приход, коефициент на платежоспособност и дял на резервите в брутен премиен приход.

В категорията „Живото-застраховател на годината“ критериите за избор на победител бяха коефициент



► Румен Янчев, изпълнителен директор на ЗАД „Булстрад Виена Иншурънс груп“

СНИМКИ ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА



► Андрей Александров, изпълнителен директор на ЗАД „Алианц България Живот“



► Коста Чолаков, изпълнителен директор на „Интерамерикан България живото-застраховане“ ЕАД

на доходност, коефициент на рентабилност, дял на резервите в премиения приход и др. „Интерамерикан България живото-застраховане“ ЕАД беше отличено в категорията „Най-динамично развива-

що се дружество“. Критериите при избора на първия победител в новата категория е най-голям ръст на премиения приход. „Интерамерикан“ взе приза с повишение на премията от 2000%. Светослав Ра-

чев от „Алианц България холдинг“ получи награда за цялостен принос за развитието на българското застраховане.

В категорията за общозастрахователна компания на 2009 освен „Булстрад“ бяха

номинирани ЗАД „Алианц България“, ЗАД „Армеец“ АД, ЗД „Бул инс“ АД, „ДЗИ - Общо застраховане“ ЕАД и ЗК „Лев Инс“ АД. Освен победителя „Алианц“ за наградата „Живото-застраховател на годината“ се

бориха още 5 компании - „Граве България Живото-застраховане“ ЕАД, „Синдикална ВЗК“, ЗК „Уника Живот“ АД, „Алико България ЖЗД“ ЕАД и „ОББ - Алико ЖЗД“ АД.

Атанас Христов

# Кризата пренасочва взаимните фондове навън

## Високите лихви по депозитите остават конкуренция за схемите

Финансово-икономическата криза провокира българските управляващи дружества да насочат фондовете си към чуждите капиталови пазари. Това стана ясно по време на финансовата конференция „Шумът на парите“.

Носим отговорност за парите на инвеститорите, затова избягваме неликвидните позиции и предпочитаме външните пазари, коментира Александър Николов, портфолио мениджър в „Карол Капитал Мениджмънт“.

Според Петър Василев, портфолио мениджър в „Алфа Асет Мениджмънт“, все повече фондове ще започнат да инвестират навън.

### Конкуренция

Повече от половината спестявания на домакинствата в западните държави са в договорни фондове, каза Никола Янков, председател на СД на „Експат Капитал“. Димитър Тончев от „ДСК Управление на

активи“ посочи, че в Централна и Източна Европа едва 5% от спестяванията са в колективни схеми. Специалистите смятат, че активите на местните фондове са малко освен заради ниската инвестиционна култура и заради изключително високите лихви по депозитите. Мениджърите на управляващите дружества са убедени, че тяхната индустрия ще се оживи веднага щом лихвите паднат чувствително и на БФБ се появят по-добри компании с повече free-float.

### Ликвидност

Според специалистите държавата трябва да пресече омагьосания кръг на ликвидността или чрез Сребърния фонд, или чрез качването на държавни предприятия на Българската фондова борса. Фондовата борса отразява състоянието на българската икономика, затова държавата трябва да работи за развитието ѝ, а това от своя страна ще рефлектира върху самия пазар, посочи Илиян



► Според участниците в дискусиата държавата трябва да пресече омагьосания кръг на ликвидността или чрез Сребърния фонд, или чрез качването на държавни предприятия на Българската фондова борса

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

Скарлатов, изпълнителен директор на KBC Securities - България. Според него България ще продължава да

остава встрани от погледа на чуждите инвеститори, защото те търсят висока ликвидност и атрактивни

компани. Анализаторите са убедени, че ако частният сектор няма възможност по една или друга причина да

предложи нови дружества на БФБ, тогава трябва да се намеси държавата.

Магдалена Иванова

## ЕК глоби производители на чипове заради картел

Десет технологични компании ще платят 330 млн. EUR санкция заради нелоялна договорка за определяне на цените

Европейската комисия наложи глоба от 330 млн. EUR на 10 производители на чипове памет заради картелно споразумение за определяне на цените. Според становището на комисията технологичните производители, повечето от които неевропейски, са извършвали пазарни спекулации в периода 1998-2002 г. Те са обменяли информация помежду си, което им е позволило да определят на европейския пазар цените на оперативната памет, която са продавали на големите производители на компютри и сървъри.

### Кой колко плаща

Най-голяма е глобата за южнокорейската Samsung - 145 млн. EUR. На германските Infineon и Hynix са наложени санкции съответно от 56 млн. EUR и 51 млн. EUR. Micron се отърва без глоби, тъй ка-



► За първи път компании, разследвани за картелни договори, съдействаха на комисията, каза еврокомисарят по конкуренцията Хоакин Алмуния

СНИМКА REUTERS

то именно тя информира Европейската комисия за случая.

### Прецедент

Седем години след създаването на картела компаниите, включени в него, сами се обръщат към комисията за преговори и търсене на възможности за постигане на споразумение. Това е първият случай, при който компании в нелоялни картелни споразумения са сътрудничили на Европейската комисия за реша-

ването му и стигане до споразумение, каза еврокомисарят по конкуренцията Хоакин Алмуния. Те ще получат отстъпка от 10% от размера на глобите заради спестеното време и разходи на комисията за разследването. Въпреки доброволното съдействие и споразумението с компаниите Европейската комисия ще продължи да отстоява твърдо позицията си и да се бори с нелоялната конкуренция и картелите, обясни Алмуния.

## Преговорите за преносимостта на номера продължават

Алтернативните оператори искат до 60% отстъпка при прехвърляне на голям брой номера

Преговорите за преносимостта на стационарните номера между водещите и алтернативните телекомуникационни оператори са подновени. Това обявиха от Сдружението за електронни комуникации (СЕК), което обединява интересите на 17 алтернативни оператора. Основните ни искания са за отстъпки при пренос на голям брой номера и въвеждане на реална процедура на едно гише, коментира новият председател на сдружението Невен Дилков.

### Условия

Исканата от алтернативните телекоми отстъпка е до 60% от задължителната такса при прехвърлянето на 1000 номера наведнъж, заяви Теодор Захов, изпълнителен директор на „Спектрум Нет“ и „Орбител“. Обединението на двете компании, които се сляха през ноември 2009 г., е



► Проблемисмобилната преносимост няма. Стационарните номера обаче предизвикаха недоволството на алтернативните телекоми

жи около 30% от пазара на стационарна телефония.

### Роля

Водеща роля в преговорите трябва да има Комисията за регулиране на съобщенията, смятат от СЕК. Регулаторът трябва да намери идеалната среда за желаните от алтернативните телекоми отстъпки, което да доведе до подписването на единна процедура за улесняване на преносимостта. Тя трябва да влезе в сила на 6 август.

В момента обаче има 2 подписани предложения. От една страна, „Виваком“ и „М-Тел“ са подписали документ, в който не се предвиждат никакви отстъпки. Алтернативните телекоми са внесли свое предложение, в което се предвижда до 60% по-ниска такса за пренасяне на номер от една мрежа в друга при над 1000 пренесени номера. Очаква се споразумението между двете страни да бъде постигнато до дни, коментира Захов. Нито водещите, нито алтернативните телекоми обаче са на мнение, че ще бъде постигната исканата отстъпка от 60%.

Христо Ласков

сред най-големите алтернативи на водещите телекоми у нас. Според улеснената процедура за преносимост приемащият оператор е длъжен да заплати такса от 18 лв. за всеки номер, който приема. Над 95% от пазара на стационарна телефония се държи от „Виваком“ - ситуация, която алтернативните телекоми се опитват да разбият. Според Захов реална конкуренция на пазара може да има, когато алтернативният сектор дър-

# OTP Bank увеличава печалбата си с 1.4%

Свитите разходи компенсират по-ниските приходи от лихви през първото тримесечие

Най-голямата търговска банка в Унгария OTP Bank отчете 1.4% ръст на печалбата за първото тримесечие на годината. Чистият резултат достигна 42.4 млрд. HUF (186 млн. USD) спрямо 41.8 млрд. HUF за същия период на миналата година. Намалването на оперативните разходи е компенсирало спада на приходите от лихви и такси и по-големите провизии на банката.

## Лихвен ефект

Приходите от лихви са се свили с 10% до 142.6 млрд. HUF в резултат на по-ниската основна лихва в страната. През април унгарската централна банка намали

лихвата за десети пореден месец до 5.25% и така ставката достигна най-ниското си ниво от 20 години насам. Нетните приходи от такси и комисиони са спаднали с 2% на годишна база и с 10% спрямо предходното тримесечие до 31.141 млрд. HUF.

OTP е намалила разходите си с 3% до 83.3 млрд. HUF. Провизиите за лоши кредити са нараснали със 7% и са достигнали 55.1 млрд. HUF.

## Основни индикатори

Капиталовата адекватност на банката е 17.5% към края на март в сравнение с 15.2% година по-рано. Делът на необслужваните кредити е нараснал до 10.7% от 9.8% за първото тримесечие на 2009 г. Възвръщаемостта на активите се е увеличила до 1.8% от 1.7% преди година. Възвръщаемостта на собст-

вения капитал е намалела до 14% спрямо 15.4% за същия период на миналата година, но е нараснала рязко в сравнение с последното тримесечие на 2009 г., когато е била 6.8%. Общите активи на OTP са на стойност 9.5 трлн. HUF към края на март, което е намаление с 6% на годишна база и с 2% от края на 2009 г.

## Слабо кредитиране

Икономическото възстановяване все още не е довело до ръст в търсенето на кредити, посочиха от банката. Общите заеми, отпуснати от банката, са намалели с 10% на годишна база. В сравнение с последното тримесечие на 2009 г. обаче банката отчита ръст на ипотечните и потребителските кредити, както и на заемите за малките и средните предприятия в Унгария.



Търсенето на кредити все още е слабо въпреки икономическото възстановяване, като общата сума на отпуснатите от OTP заеми е намалела с 10% от миналата година

## Pfizer закрива заводи, съкращава 6000 души

Производителят на лекарства ще завърши реструктурирането до 2015 г.

Най-големият производител на лекарства в света Pfizer ще съкрати 6000 работници заради закриване на производствени мощности, след като придоби конкурента си Wyeth миналата година. До 2015 г. компанията ще затвори осем завода в Ирландия, Пуерто Рико и САЩ и ще намали производството в още шест други фабрики. В момента Pfizer има 78 завода в света и осигурява работа на около 116 хил. души.

## Конкуренция

Реструктурирането на

производствената ни мрежа е от решаващо значение да останем конкурентни, казаха от компанията. Когато точно ще бъдат закрити заводите, ще зависи от това колко сложно е производството в тях, какво време ще е необходимо за прехвърляне на продуктите, както и от други бизнес съображения.

## Придобивка

С покупката на Wyeth Pfizer придоби и богата продуктова листа, която осигури 5 млрд. USD допълнителни приходи през първото тримесечие на годината. Компанията в момента прави преглед и на заводите си за ветеринарни продукти, като до края на юни ще има яснота дали някои от тях ще бъдат закрити.

## HP отчита 28% по-висок резултат към края на април

Подразделението за персонални компютри има най-голям принос за скока на печалбата

Най-големият производител на настолни компютри и принтери в света Hewlett-Packard отчете 28% ръст на печалбата за периода февруари - април т.г., която достига 2.2 млрд. USD. За сравнение година по-рано компанията беше на печалба от 1.7 млрд. USD. За второто тримесечие на финансовата година, което приключва в края на април, приходите са се увеличили с 13%. Добрите резултати са сигнал, че съживяването на търсенето на компютри помага за възстановяването на технологичния сектор, който беше силно засегнат от кризата.

## След рецесията

Дори в пика на рецесията HP успяваше да реализи-

ра положителен финансов резултат, който обаче намаляваше с всяко следващо тримесечие. Ръстът през февруари - април е третото поредно тримесечие, през което печалбата нараства. Същата тенденция се наблюдава и при приходите, които достигат 30.8 млрд. USD към края на април, при 27.4 млрд. USD за същия период на миналата година. Технологичната компания завиши и прогнозата си за приходите и печалбата за цялата 2010 г., съответно до 123.7-124.9 млрд. USD и 4.45-4.50 USD на акция.

## Разширяване

HP разшири значително обхвата на бизнеса си през последните няколко години. Въпреки това цифрите показват, че компанията продължава да разчита на основната си дейност по пътя напред. За пореден път подразделението на HP за персонални компютри има най-голям принос за



Производителят на компютри успя да преодолее спада в печалбата и за трето поредно тримесечие отчете ръст на финансовия резултат

високите резултати - около 1/3 от всички приходи. Стабилизиранието на потребителското търсене компенсира все още слабите корпоративни поръчки за настолни компютри. Въпреки това PC са сред най-малко печелившите

продукти на HP. Именно заради това компанията полага толкова големи усилия за развитие на дейността си в други сфери и пазари като технологичните услуги и компютърните мрежи, където нормата на печалба е по-висока.

## CNPC купува дял от Shell в Сирия

Анализатори оценяват сделката на около 1.5 млрд. USD

Най-голямата енергийна компания в Китай China National Petroleum Corp. (CNPC) ще придобие 35% от сирийското подразделение на Royal Dutch Shell. Компанията планират общи инвестиции в близкото бъдеще в близкосточната държава. Стойността на сделката не беше обявена. Според анализатори, цитирани от Bloomberg, делът струва около 1.5 млрд. USD.

# 13

процента се е увеличил обемът на добивания от CNPC петрол в чужбина през първото тримесечие

## По-силно присъствие

Сирийското дружество произвежда по 23 хил. барела нефт и газ на ден. Количеството не е голямо за компанията като CNPC, чието дневно производство е около 2.5 млн. барела, казват специалисти. Сделката обаче ще

задълбочи сътрудничеството с Shell в други проекти и ще увеличи присъствието на китайската компания в Сирия и Близкия изток.

## Ръст на производството

През първото тримесечие на 2010 г. CNPC увеличи производството си на суров петрол в чужбина с 13%, а количеството газ скочи с цели 67%. За миналата година компанията майка на PetroChina отчете ръст на добива на нефт от 12% до рекордните 1.4 млн. барела на ден, след като добави към

проектите си петролни полета в Казахстан и Канада. В Сирия CNPC работи от 2002 г. и има дялове в около 40 находища.

## Нарастващи нужди

Общо 32 млрд. USD са похарчили китайските компании миналата година за придобиване активи в минния и енергийния сектор, за да задоволят нарастващите нужди на най-бързо растящата икономика в света. Това включва петролни находища, както и въглищни и рудни мини в Африка, Азия и Австралия.



Pfizer в момента има 78 завода по целия свят, в които работят около 116 хил. души

СНИМКИ BLOOMBERG





## Индекс на деня

1.83

► процента се понижи хонконгският индекс Hang Seng и достигна 19578.98 пункта

” По време на борсовата сесия в сряда измерителят загуби 366 пункта от стойността си. Причина за това стана изненадата от взетите в Германия решения



” Цената на златото отбеляза понижение и по време на вчерашната сесия в Лондон достигна 1207.85 USD/тр. у. Основната причина за това беше еврото, което загуби нови 0.32%

## Стока на деня

2.95

► процента загуби медта по време на вчерашната борсова сесия и достигна 6465 USD/т

” Цветният метал се нареди сред най губещите метали на пазара, като свали повече от 196 USD от стойността си основно заради все по-скъпия доллар

## Германия забрани късите продажби и потопа евро

**Германия забрани късите продажби** и спекулациите с някои европейски правителствени облигации. Действията на правителството са насочени към успокояване на финансовите пазари в региона. Мярката потопа единната валута до нивото от 1.2158 EUR/USD. Изключително неприятно изненадани останаха и азиатските пазари, които по никакъв начин не очакваха такъв развой на нещата. Европейските борси също пострадаха, като големите пазари загубиха по над 2% от стойността на водещите си индекси.

**Обявената от финансовия регулатор** на Германия - BaFin, забрана ще важи до 31 март 2011 г. и ще засегне търговията на най-малко 10 банкови и застрахователни институции. От регулатора обясниха, че тази стъпка се предприема поради изключителната волатилност на държавните облигации в еврозоната. Тези действия на коалицията, водена от

Георги Георгиев  
ggeorgiev@pari.bg



” Рестриктиите се отразиха изключително негативно на европейската валута, която се срина до 1.2158 EUR/USD

канцлера на Германия Ангела Меркел, се смятат за първата от много други стъпки, които ще последват за спасяване на пазарите. Засега регулаторът не дава повече подробности за това по какъв начин точно ще се прилага тази забрана и дали тя ще обхваща търговията отвъд границите на страната. Повечето водещи анализатори твърдо се обя-

вяват против такъв тип действия. Притеснения има и около вероятността и други държави в еврозоната да предприемат такива стъпки.

**За експертите на RBS е въпрос** на време инвеститорите, които вече нямат възможност да търгуват така свободно с облигации и други активи, да покажат негативното си отношение към ситуацията и да започнат да разпродават активите си в евро. Марк Грант, изпълнителен директор на базираната във Флорида Securities Inc., дори стига по-далеч, като обявява мярката за фундаментална грешка с изключително вредни последствия. За него тези действия показват колко малко разбират европейските политици от световните финансови пазари. За други експерти действията на германското правителство са сигурен знак, че краят на драмата в Европа все още не се вижда и дори има предпоставки проблемът все повече да



► Това е първата от много други мерки, които германският канцлер Ангела Меркел ще предприеме за стабилизиране на финансовите пазари

СНИМКА REUTERS

се развива. Анонсираната от BaFin новина идва в същия ден, в който стана ясно,

че инвеститорското доверие в Германия през март се е сринало с 7.2 пункта до 45.8 пункта.

Това е най големият срив след фалита на Lehman Brothers Holdings Inc. през септември 2008 г.

## Петролът слезе под 69 USD/б

**Цената на суровия петрол слезе** под 69 USD/б, като това ниво е било стигано единствено преди седем месеца. Поредната сесия със спад се явява седма, като толкова дълъг губещ период не е бил виждан през последните пет месеца. Спекулациите, че потреблението на гориво в САЩ ще е под средното за сезона, и притесненията, че кризата в Европа ще се задълбочава, бяха сред основните причини за негативното движение.

**Данните на Американския** петролен институт за запасите от суров петрол и бензин, натрупани през миналата седмица, също оказаха някакво влияние. Според изнесените цифри наличните количества от бензин са се увеличили с 981 хил., увеличението при суровия петрол е стигнало 500 хил. барела до 363 млн. барела. Официалните правителствени данни за седмичното изменение на запасите в страната ще бъдат изнесени днес. Падането на цената под

Георги Георгиев  
ggeorgiev@pari.bg

” На борсата в Ню Йорк фючърсите на суровия петрол за юни се понижиха с 1.38% и се котираха за 68.45 USD/б

70 USD/б за първи път от много време притесни членовете на ОПЕК. От думите на министъра по петрола на Ангола става ясно, че ако цената се задържи за дълго под тази граница, може да бъде свикана извънредна среща, на която да се вземат мерки за стабилизиране



► Слабото евро продължава да е основен фактор при изменението в цената на петрола

СНИМКА BLOOMBERG

на цената.

**На борсата в Ню Йорк фючърсите** на суровия петрол за юни се понижиха с 1.38% и се котираха за 68.45 USD/б. При сорта Брент с доставка през юли цената слезе до 73.81 USD/б, което е спад с 0.83%.

500

► хил. барела стигна седмичното повишение на щатските запаси от суров петрол

## Еврото с нов 4-годишен негативен рекорд

**Еврото възобнови** низходящото си движение вчерашно, след като възстановяването на единната валута продължи едва един ден в началото на седмицата. В крайна сметка обаче негативните настроения сред пазарните участници по отношение на икономиката на еврозоната отново надделяха и това отведе единната валута до ново 4-годишно дъно спрямо основния й конкурент щатския доллар. Засилването на спада на еврото стана факт след решението на Федералната комисия за регулиране на финансовите пазари на Германия да забрани късите продажби на държавни облигации и акциите на 10 местни банки и застрахователни компании. Правителството на САЩ обвини Европа във финансов протекционизъм, след като финансовите министри на страните от ЕС предложиха правила, които ще лишат хедж

Калин Йорданов,  
„Карол“

” По време на сесията в сряда валутната двойка EUR/USD се търгуваше при нива около 1.2150-1.2230

фондовете от правото свободно да търгуват с ценни книжа в страните от съюза.

**В допълнение индексът на икономическите очаквания** през май в еврозоната, изследван от ZEW, се понижи до 37.6 пункта при очаквано понижение до 44.2. По време на сесията в сряда валутната двойка EUR/USD се търгуваше при нива около 1.2150-1.2230, като тук при импулсивно развитие бихме могли да видим стойност от 1.18 EUR/USD в рамките само на няколко дни.

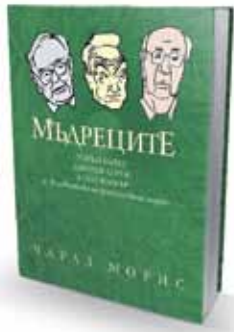


## Прочетете

## Във водовъртежа на финансовите пазари

Стихийната финансова разруха от последните няколко години повали почти всички магнати на Уолстрийт, световни финансови регулатори и гурута на икономиката. Макар опитът и стиловете им да са раз-

лични, Уорън Бъфет, Джордж Сорос и Пол Волкър имат много общо помежду си. И тримата повече от 50 години са активно ввлечени в борсите. И тримата са скептично настроени към Уолстрийт. Кариерите им са истории за успех във времена на несигурни промени.



## МОЯТ БИЗНЕС



Редактор:  
Светлана Желева  
szheleva@pari.bg  
tel. 4395-871



Реклама:  
Деница Зарева  
dzareva@pari.bg  
tel. 4395-856

# Бизнес с аромат на екзотика

Работим само с производители, за да гарантираме качеството, казва Стефан Митов, управител на “Кони селект фрукт”

Софийският търговец Стефан Митов, собственик на “Кони селект фрукт”, е лидер в доставката на цитрусови плодове в България. Доставка за всички търговски вериги с изключение на “Пени”, плодове и зеленчуци от цял свят. Силата ми обаче е в екзотиката и цитрусите, признава Митов.

## Ситняково

Коректност е ключът, който отваря вратите и прави успешен търговец, без да се замисля, отговаря Стефан Митов. Неговият път в бизнеса е от ярките доказателства, че лоялността към клиентите и партньорите е единственият шанс да оцелееш въпреки жестокостта на прехода в България. Митов започва да се занимава с търговия в зората на демокрацията през 1991 г. на пазара в Ситняково. Няма пример за тази професия в рода си, образоването му е техническо, свързано с енергетиката. Преди 19 години търговията е единственият шанс да удовлетвори предприемчивия си дух, а в крайна сметка се оказва, че тя му става начин на живот.

По онова време бананите и портокалите в България ги виждахме само на Нова година и Коледа. Това са плодовете, които се стремяхме да осигурим на клиентите. Все още работеха и българските оранжерии и през зимата продавахме и наши краставици, спомня си с чувство за хумор Стефан Митов. Успява да оцелее въпреки всички катаклизми, които сервира преходът. През 2007 г. бяхм нула на нула и отново трябваше да започваме отначало, обобщава той.

## Слатина

В момента компанията “Кони селект фрукт” притежава един от успешните складове на борсата в Слатина. Фирмата, освен че снабдява търговските вериги, работи и със свободни клиенти, прави доставки и до ресторанти. Веригите са им редовните клиенти, обвързани с договори. С някои неща сме основни доставчици, с други не-

15

▶ процента по-малко са оборотите на компанията заради кризата тази година

Снабдяват със зеленчуци и овошки, включително и биологични, но са основен доставчик на екзотичните плодове, като се почне от авокадо, ананас, манго и се стигне до екстремни екзотични плодове - маракуя, папая и др.

Внасят ги от Южна Африка, Южна Америка, Турция и др. Обикновено тези от Африка и Америка се карат от Холандия, защото големите кораби разтоварват там. Случвало се от африканския контейнер да стигат до Варна за 45 дни, въпреки че е по-близо, защото се налага да минават през Гърция. От Гърция внасят предимно портокали, а от Турция - лимони, грейпфрути и мандарини. През зимата доставят от Турция домати, краставици и чушки, докато не започне сезонът на българския зарзават. Качествените ябълки доставят от Италия през цялата година с изключение на септември, когато на пазара излизат българските.

## Качество

Осигуряваме си качествена стока, като работим само с производители и основни доставчици, разкрива Митов. При доставката на ябълките от Италия работят само по този начин, защото така е по-надеждно и по-изгодно. Компанията работи на светло и ползва един от най-престижните сертификати за качество Глобал гап.

В момента един от най-големите проблеми в сектора е сивата икономика. И ако до 2007 г. анонимните търговци са правили ударите си на митниците в Турция и Гърция, модата днес е спекулата с ДДС в ЕС. Един от големите проблеми е купуването на некачествени плодове от Гърция и продаването им на българския пазар. Според стандартите овощките и зарзаватът би



▶ Стефан Митов и съпругата му Корнелия Вебер показват плодовете, които доставят за българския пазар от цялата планета

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

трябвало да не се пускат на тезгяха, но у нас това все още е напълно възможно. Шом като някакви плодове или зеленчуци са с много по-ниски цени от приетите в ЕС, със сигурност има нередности в качеството или просто не е калкулиран ДДС в цената, категоричен е Митов.

## База

Един от проблемите на българските търговци са огромните наеми на борсата, които трябва да плащат. Има много наши колеги, за които е очевидно, че няма да успеят да издържат и са пред фалити. Мнозина вече затвориха складовете, признава Митов. Той разказва, че докато борсата в Слатина е била общинска, наемът на 1 кв. м е бил 8 лв., а от три години стойността на 1 кв. м площ е 18 лв. За да бъде независима фирмата пла-

нира да построи собствена база. Складът вероятно ще е в Елин Пелин, където големите търговски вериги си правят централните складове. За нас няма значение дали сме в София, тъй като уреждаме сделките си предимно по телефона, а 80% от клиентите им са с доставка.

## Кризата

Въпреки че секторът на храните е най-малко засегнат от кризата, “Кони селект фрукт” отчетат с около 15% спад в оборотите спрямо миналата година. Печалбата е по-малка в сравнение с предишните години и докато през 2008 г. продажбата се реализираше с настрояние, сега усилено, което влагаш, е три пъти повече, обобщава търговецът на цитруси.

Светлана Трифоновска

Акценти  
Наказателни мита

▶ С влизането ни в Евросъюза всички продукти, които се внасят, си имат ставка, която важи за целия Европейски съюз.  
▶ Ако твоята цена на вносителя е по-ниска от тази ставка, ти получаваш наказателни мита, които, като ги платиш, губиш повече.  
▶ От тази гледна точка “далаверите” с вноса от Турция спряха.  
▶ Турция е голям вносител на плодове и зеленчуци в Европейския съюз и не може да си позволи да произвежда с химикали и

пестициди, тъй като това би я лишило от големия пазар на Германия например.

▶ Освен това много турски стоки се продават с големи преференции на европазара.

▶ Искаме да работим с български стоки, но проблемът е, че се произвеждат в недостатъчни обеми, а качеството е различно.

▶ Трябва зеленчукопроизводителите да се кооперират, за да успеят.

▶ Няма как да обясним също така на германския купувач разликата в качеството на домати от дъното на касетката и тези, които са най-отгоре.

# По следите на един проект

## Оставят фермери без информация почти цяла година

Вече ще стане почти една година, откакто подадохме проекта си по Програмата за развитие на селските райони (ПРСР), но все още нямаме никаква обратна информация дали е одобрен или не. Опитвахме да се свържем с някого и по телефона, все пак София ни е на 400 километра и не можем да идваме всеки ден - пак напразно. Почти съм изгубила надежда, че нещо ще се случи, разказва Кръстинка Стоянова от ямболското с. Лалково.

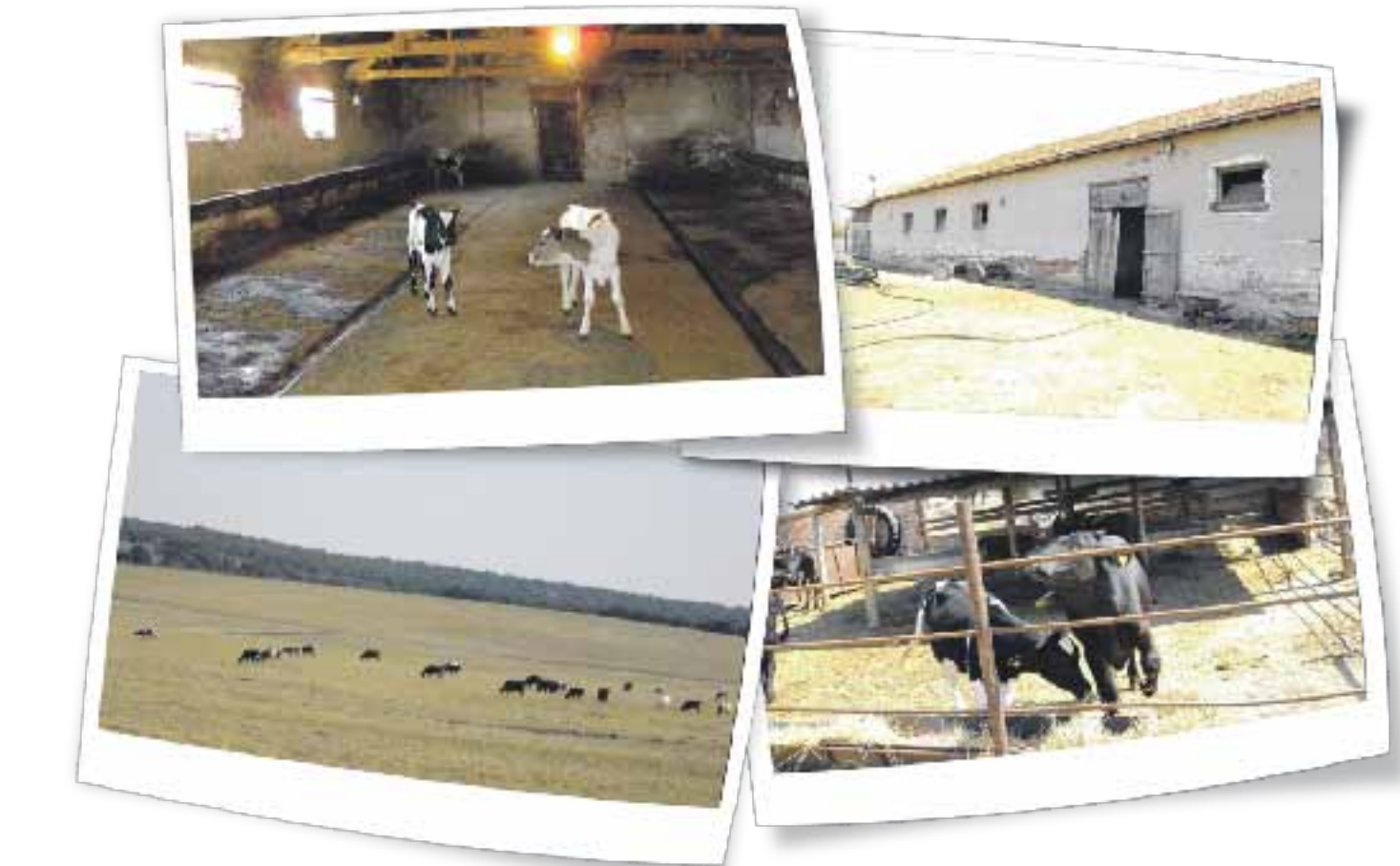
### В началото на историята

Семейство Стоянови имат краевеферма с близо 150 животни. Обработват и 2 хил. дка земи за добив на фураж за животните, а други около 1500 ползват като пасища. Имат си трактор, който са купили отдавна, и тъй като стопанството им се е разраснало, вече имат нужда от допълнителна техника. Разбират, че могат да получат и субсидии. Така през юли 2009 г. те вече са готови с проект и го подават. Кандидатстват по мярка 121 за модернизация на селското стопанство. Искат трактор с различни приспособления и няколко други машини. Проектът им е за 300 хил. лв.

### Втори дубъл

Всъщност това е вторият проект, който подават фермерите. Преди това пак кандидатстват за трактор, но и тогава историята им не завършва с happy end. Първият им опит да получат субсидии е от 2008 г. Тогава подават проекта си, но 3-4 месеца по-късно получават писмо, че трябва да представят и нотариално заверен договор за 100 дка земя, която ползват под наем.

Всичко уж беше наред, изпратихме документа в последния възможен момент по автобуса от Ямбол до София, на автогарата едно познато момче го взе и го занесе, бързахме и успяхме, казва Стоянова. По-късно обаче получават писмо, в което им обясняват, че проектът е отхвърлен. Причината - копие липсва. И до днес тя е уверена, че всичко е било наред при подаването на документите, но все



КОЛАЖ ВИХЪР ЛАСКОВ

„Предприемачите всеки ден звънят по няколко пъти до София, но напразно

пак загърбва историята и пак кандидатства. Пак за същото - трактор.

### Приказки по телефона

За втория проект амбицията на фермерите се увеличава. Наемат си консултант, който има офис в София и е по-близо до институциите в столицата. Той им разработва и напълно ново предложение. Сега то се намира някъде в архивите и никой май не знае какво се случва с него. Започнахме да се обаждаме по телефона, всеки ден по няколко пъти, разказва Стоянова. Вече дори знае наизуст телефонните номера, които е набирала. В повечето случаи никой не ѝ е отговарял. Веднъж обаче се свързва със служител, който ѝ успокоява, че документите са проверени, всичко е изрядно и да не се притеснява. Миналата седмица пак е звъняла. Казват ѝ да провери дали има нова информация на сайта на Министерството на земеделието и храните. Последните данни бяха от декември 2009 г., казва Стоянова.

### На stand by

Според условията на ПРСР фермерите могат да започнат да изпълняват проекта си, а впоследствие, когато той бъде одобрен, вече направените разходи се покриват със спечелените субсидии. Не смеем да започнем да правим нищо, защото може и да не ни одобрят, а нямаме средства, за да си купим цялата техника сами, казва Стоянова. За осигуряването на нужното съфинансиране по проекта обаче тя не се притеснява и казва, че ще разчита на банков заем. Мисля, че няма да имаме проблеми с получаването на кредит, но банката все пак иска да види, че имаме одобрен проект, казва фермерката.

### В бъдеще време

Планираме да подготвим нов проект, чрез който да финансираме изграждането на депа за твърд и течен оборски тор, за да можем да отговорим на европейските изисквания по т.нар. Нитратна директива, разкрива бъдещите си планове Стоянова. Въпреки разочарованието си досега тя не е изгубила ентузиазъм. Макар че като се сети за други по-големи стопанства, които вече са получили субсидии и работят с новата техника, казва: „Стигам до убеждението, че се обръща внимание на хора, които имат средства, а не на такива като нас.”

Дарина Черкезова

### Държавен фонд "Земеделие" отговаря:

## Август е най-крайният срок за получаване на оценката



### ► Защо има забавяне на оценката?

- От бенефициент с УРН 230685 - Кръстинка Петрова, има подадени два

проекта по Мярка 121 "Модернизация на земеделските стопанства" от Програмата за развитие на селските райони (ПРСР). По единия от проектите, подаден на 4.09.2008 г., има издаден отказ за финансиране, за което бенефициентът е уведомен официално с писмо от 1.06.2009 г. Проектът е отказан, тъй като кандидатът не е представил копия от документи за собственост на земеделската земя или договори за аренда.

Другият проект, подаден от кандидата на 31.07.2009 г., се обработва съгласно акредитираните процедури, като предстои той да бъде разглеждан от началника на отдел "Прилагане на схемите и мерките за развитие на селските райони".

Предвид това, че при стартирането на новото ръководство на Държавен фонд "Земеделие" бяха

заварени над 11 хил. не-обработени проекти, по-голямата част от които подадени още през 2008 г., се изготви график и започна поетапна обработка на всички проекти.

Това се прави в максимално ускорени темпове, като само за шест месеца след встъпването на новия екип в ДФЗ към днешна дата вече са разгледани над 8 хил., като по програмата са изплатени над 850 млн. лв.

Всички останали проекти ще бъдат обработени до края на август по утвърден от Европейската комисия график - включително и посоченият от вас проект.



### ► Как да се свържем със служителите на ДФЗ?

- На интернет страницата на ДФЗ "Земеделие" (www.dfz.bg) са дадени телефони и лица за контакти с бенефициенти за всеки от отделите във фонда.

Тези служители имат текущи задачи, свързани с обработването на проекти по различните схеми

и мерки за подпомагане, администрирани от ДФЗ "Земеделие". Ето защо невинаги е възможно да се осъществи връзка с тях.

В услуга на бенефициентите са предоставени и два електронни адреса - dfz@dfz.bg и press@dfz.bg, на които във всеки момент могат да зададат въпрос. Въпреки това възприетият подход в цялата държавна администрация е официално писмено запитване от страна на бенефициентите.

За срещи с бенефициенти е определен приемен ден на изпълнителния директор на ДФЗ "Земеделие", който се провежда всеки петък от 14.00 до 16.00 часа. Те се осъществяват след предварително записване, за да може екипът на фонд "Земеделие" да подготви предварително становище по всеки отделен случай.

За записвания за приемния ден земеделските производители могат да се обръщат към Таня Кацарска на телефон 02/81-87-252 и 02/81-87-203.

За въпроси по постъпители жалби бенефициентите могат да се обръщат и към пресцентъра на ДФЗ "Земеделие" на тел. 02/81-87-173 и 02/81-87-143.

# 300

► хил. лв. е стойността на проекта на семейство Стоянови. За тази сума те искат да модернизират стопанството си, като купят нова техника

# Бизнесът поиска субсидии за над 6000 работни места

454 работници ще повишават квалификацията си, докато са на непълен работен ден

Едни от най-чаканите от фирмите и безработните схеми за субсидирана заетост набират скорост, след като стартираха в началото на март.

## Адаптивност

43 работодателя до момента са подали декларации, че техни работници, преминали на непълен работен ден, желаят да бъдат включени в обучение по схемата "Адаптивност", съобщиха от Агенцията по заетостта. Одобрени са декларациите само на 28 от работодателите. Те обхващат общо 454 работници, които са поискали след изтичане на 4-часовия работен ден да повишават квалификацията си или да получат нова професия за пет месеца.

Схемата "Адаптивност" стартира през март т. г. с планиран бюджет от 72 млн. лв. до 2013 г. Разчетите са 42 хил. души да получат професионално обучение. Докато посещават курсовете, те ще получават стипендии в размер до 132 лв. на месец.

Хората предпочитат най-

вече да повишат квалификацията си по професията, която упражняват, показват данните до момента. Това са поискали 380 от работниците в предприятията на непълен работен ден. Само 74 са пожелали да се обучават в нова професия.

От всички одобрени заявки вече са раздадени ваучери за обучение на 243 души. Обучението на 174-ма от тях вече се провежда, заявиха от Агенцията по заетостта.

## Развитие

В същото време през март и април 448 работодателя в страната са заявили пред бюрата по труда, че търсят работна ръка, субсидирана по схемата "Развитие". Тя предвижда хора, които са изгубили работа след 1 ноември 2008 г. вследствие икономическата криза, да получат обучение за придобиване на ключови умения, след което да бъдат наети в реалния сектор. До момента заявките от бизнеса са за 6297 работни места, като само през април са заявени 5380 от тях. Фирмите са силно заинтересовани от тази схема, защото тя им дава възможност да подберат вече обучени кадри и

## Нов проект Обучение и работа за младежи

► Нов проект, насочен към младежи, наскоро приключили образованието си, стартира от април.

► Около 1000 безработни младежи до 29-годишна възраст ще бъдат обучени в предприемачески умения.

► Проектът има регионален обхват и се реализира в 9 области: Бургас, Варна, Велико Търново, Враца, Пловдив, Русе, Софийска област, Стара Загора и Шумен.

за срок от 9 месеца да си спестят съществени разходи за работни заплати.

По схемата "Развитие" са предвидени средства в размер на 150 млн. лв. за обучаване най-малко на 40 хил. души в следващите три години. По същата схема за фирмите ще се предоставят финансови стимули за наемане на най-малко 32 хил. от обучените безработни. За период, не по-малък от девет месеца, те ще получа-



► Работниците, които са на непълен работен ден заради кризата, вече ще се обучават по време на престоя

ват от програмата минимална работна заплата и всички осигуровки.

## 77 семейства вече са с детегледачка

Дългоочакваната програма за наемане на детегледачка по европейската програма "Развитие на човешките ресурси" най-после заработи реално. 77 семейства са наели обучени детегледачки за своите деца. Интересът към програмата е много голям, още от

миналата година Агенцията по заетостта е започнала да приема заявки, но едва от март има резултати.

Общо 188 безработни лица са включени в обучение как да се грижат за малки деца, а от тях 107 вече са го завършили.

На фона на многото заявки обаче това е пренебрежимо малко. До момента 1646 безработни жени са поискали да бъдат включени в програмата. Броят на

семействата, които търсят детегледачки, пък е 1047. Проектът предвижда безработни жени, след като бъдат обучени, да се грижат за малки деца на възраст от 10 месеца до три години, ако майката се е върнала на работа. Времето за отглеждане на детето се счита за трудов стаж, а детегледачката получава по 240 лв. месечна заплата от бюрата по труда плюс всички осигуровки.

Мила Кисьова

## JASPERS е помогнал за 50 проекта през 2009 г.



► Чрез JASPERS е оказана техническа подкрепа за строителството на магистралите "Струма", "Марица" и "Тракия"

СНИМКИ ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Най-много са тези, свързани със сектор "Транспорт"

С помощта на инструментата за техническа помощ JASPERS през 2009 г. са били подготвени 50 големи инфраструктурни проекта. Това става ясно от отчета за изпълнението на плана за действие, представен на вчерашното правителствено заседание. Общо 17 от проектите са били свързани със сектор "Транспорт", 16 са били в сектор "Околна среда", 6 - в "Градска инфраструктура", 1 - в "Енер-

гийна ефективност", и 10 - "Хоризонтални мерки".

## Помощта

Техническата подкрепа от страна на инициативата е безвъзмездна и се изразява в предоставяне на консултации, преодоляване на трудности и проблеми по проекта и т.н. Тя включва и преглед на всички необходими проучвания и техническа документация според изискванията на българското и европейското законодателство.

## Проектите

Чрез инструмента е ока-

зана подкрепа във връзка със строителството на магистралите "Струма", "Марица" и "Тракия" и са модернизирани няколко жп линии. Сред проектите, по които са работили българските и европейските специалисти, са и управлението на твърди отпадъци във Видин, Стара Загора, София и др., интегрираните водни проекти на Перник, Банско, Пловдив и др., градският транспорт в Бургас, както и за подобряването на навигацията по р. Дунав в общите българо-румънски части.

Дарина Черкезова

## 9 юни е крайният срок за директни плащания

114 хил. земеделски производители вече са подали документи

9 юни е крайният срок, до който земеделските производители могат да кандидатстват за субсидии по "Кампанията за директни плащания 2010", но със санкции.

До 15 май те можеха да подават заявления за подпомагане без санкции, от което са се възползвали 114 земеделски производители, съобщават от Държавен фонд "Земеделие". Субсидиите за кандидатствалите от 15 май до 9 юни ще бъдат намалявани с по 1% за всеки ден просрочие.

За "Кампанията за директни плащания 2010" е предвиден пакет от средства на стойност близо 1 млрд. лв., от които 328 млн. EUR са от Европейския съюз, а 300 млн. лв. от националния бюджет.

## Къде отиват парите

Освен за единно плащане на площ в рамките на тазгодишната кампания стопаните могат да кандидатстват и по 6 схеми за национални доплащания.

Те са за тютюн, за крави с бозаещи телета, за говеда, както и за производство на мляко в икономически уязвими ферми, необлагодетелствани райони и нитратно уязвими зони, припомнят от ДФЗ.

От тази година за първи път заявленията се подават само чрез Интегрираната система за администрация и контрол (ИСАК) на Разплащателната агенция, където с помощта на служителите от общинските земеделски служби стопаните могат директно да очертават своите площи.

## Цифрова услуга

На всички стопани, кандидатствали за директни плащания, се предоставя

възможност да получат декларираните от тях данни за блока на земеделското стопанство и обработваните от тях площи в цифров вид, припомнят от ДФЗ. Кандидатите могат да получат данни от всички предходни кампании по директните плащания за годините от 2007 до 2009 г. Информационната система за администрация и контрол (ИСАК) на Разплащателната агенция, където по прием на заявления за подпомагане, която приключва на 9 юни. Данните за площите ще се предоставят в стандартен формат за географски данни, който може да бъде използван в почти всички приложения на географски информационни системи (ГИС).

Дарина Черкезова

## Субсидии 20 млн. лв. за земеделците

► МС одобри решението за отпускане на 20 млн. лв. финансова помощ за земеделските производители, затрунени от кризата.  
► Приоритетно средства ще бъдат насочени към млечния сектор.  
► Там кризата се усети

най-много, коментира министърът на земеделието и храните Мирослав Найденов.

► ЕК разреши отпускането на тази държавна помощ за земеделските производители на 21 април.

► Тя ще се администрира от Държавен фонд "Земеделие", които днес трябва да одобрят правилата за кандидатстване.

# БИЗНЕС ТЕХНОЛОГИИ



Редактор:  
**Христо Ласков**  
hlaskov@pari.bg  
tel. 4395-865



Реклама:  
**Цветелина Димитрова**  
tzdimitrovava@pari.bg  
tel. 4395-849

## Бизнес без прекъсване

Дори и информационните технологии понякога спират. Компаниите не могат да си позволят този лукс

Преди месец в Исландия изригна вулкан, който блокира цяла Европа. Това донесе огромни загуби за бизнеса. По 200 млн. USD на ден губеше само авиоиндустрията. А тя далеч не е единствената, претърпяла щети от спрения трафик в небето на Европа.

Пред подобна патова ситуация може да бъде изправен всеки бизнес, при това без да е необходимо изригване на вулкан или подобно природно бедствие. Проблем с оборудването, било то производствено или свързано с информационните технологии, проблеми с персонала дори поради фактора елементарна човешка грешка - това са все неща от живота, срещу които голяма част от компаниите в България и по света нямат застраховка. Но не застраховка като полица, а застраховка, позволяваща непрекъсваемост на бизнес процесите дори и при възникването на форсмажорни обстоятелства.

### Ефект

Ако предположим, че сървърите на дадена банка спират, това означава, че част от над 15 млн. транзакции, осъществявани в страната ни на ден, не може да бъдат осъществени. Няма плащане на сметки, пазаруване чрез карта или дори теглене на средства от банкомат, коментира Кирил Трайков, мениджър "Контрол на риска" в Deloitte България. Друг пример са телекомите, чийто бизнес е изцяло зависим от непрекъсваемостта на информационните технологии. Защото от тях зависи провеждането на разговори, осигуряването на допълнителни услуги за потребителите и дори плащането на сметките им в края на месеца. Ако тези, а и други компании нямат системи за

непрекъсваемост на бизнес процесите си, може да се стигне до неприятна ситуация, която ще доведе до пропуснати ползи, а дори и загуби и по-лошото - лоша репутация в лицето на потребителите, добавя той.

За това българските представителства на Hewlett-Packard и Deloitte стартират инициатива за образование на бизнеса за предотвратяване на щетите, които може да му нанесе евентуално прекъсване на дейността. Един от най-пресните примери за подобни проблеми е сривът на системата за изваждане на лична карта или международен паспорт, казва Васил Костов, директор "Технологични услуги" в ИТ компанията. Това доведе до опашки, пропуснати лични и служебни ангажменти, пътувания и т.н. И със сигурност е донесло финансови загуби, но конкретна цифра не може да се посочи, добавя той.

### Причини

Инициативата на двете компании, които оперират заедно и на глобално ниво, се е родила в България. Това я прави още по-ценна, защото очевидно вече и тук сме узрели като общество и бизнес да мислим за неща, които доскоро ни се струваха далечни, казва Костов. HP и Deloitte планират 2 бизнес форума, на които водещи международни бизнес лидери ще предоставят ноу-хау и стратегии за управление на бизнес процеси. Първият от тях е насрочен за началото на юни. А целта е да се обучи бизнесът за рисковете, пред които е изправен. И какви биха били финансовите последици от това.

Защото от определено ниво на развитие на бизнеса се мисли не толкова за оцеляването му, а за поддържането и

развиването на текущото му състояние, казва Костов. А то може да бъде нарушено от няколко фактора, сред които са природни бедствия, оборудването, което бизнесът използва. Тук не става въпрос само за ИТ - дори и бутиращата машина да се счупи, бизнесът пак спира и съответно губи, добавя Костов. Третият източник на такива негативни последици са хората и процесите. А това са все неща, от които предварително може да се застраховахме, твърди Костов.

### Информационна нишка

И имайки предвид, че информационните технологии вече са във всеки сектор от икономиката и обществото, няма начин как да не ги превърнем в основен фокус на съвестните си усилия, коментират от двете компании. Особено като се има предвид, че има бизнес, като хостинг центровете, чиято дейност изцяло зависи от правилната работа на хардуер, софтуер и комуникационната свързаност между тях.

И докато в България вече има компании, които използват подобни решения - като банките и телекомите например - все още има потенциал за развитие. Дори и в условията на криза, когато прекъсването на работата може да има по-неприятен ефект за компаниите дори и спрямо нормална пазарна ситуация. Със сигурност има и доста производствени предприятия, които използват информационните технологии за управление на процесите си. А ако има проблем с ИТ инфраструктурата, която управлява производствения процес, може да се стигне дори и до спирането му, смята Костов. Таргет на инициативата

### Инвазия

#### Безплатен Facebook през GSM в България

Facebook представи безплатна мобилна версия за потребителите си в над 40 държави, сред които и България. У нас потребителите на М-Tel ще могат да използват социалната мрежа, без да

им се налага да плащат за трафика, стига да използват адреса 0.facebook.com. Външният трафик, както и разглеждането на снимки и други функционалности на сайта се таксуват според тарифния план. Преди това обаче се иска изричното потвърждение на потребителя.



обаче засега са по-големите български компании, тъй като проникването на информационните технологии в по-малките бизнеси не е толкова голямо.

### Пълна гаранция

Има бизнеси, които са склонни да рискуват. Има обаче и компании, които обмислят всякакви положения - дори и евентуално изригване на вулкан, казва Трайков. Според него обаче не е необходимо да се търси 100% гарантиране на непрекъсваемостта на бизнеса. Трябва да се оцени до каква степен компанията има нужда от гарантиране на бизнес процесите си, за да е сигурно, че тя може да продължи да оперира дори и при екстремни ситуации. Защото по този начин може да се прецени рискът и да се овладее добре, което е и най-важното за бизнеса, добавя той.

И да се гарантира безпроблемното му функциониране в условията на криза. Защото колкото и да са добри и навсякъде, понякога и информационните технологии спират. И никой не иска това да се случва за повече от 15 минути.

## Кризата не трябва да спира инвестициите в сигурност

**Решението за инвестиране в система** за непрекъснатост на бизнеса е строго индивидуално и зависи от степента на риск, която е готов да поеме мениджърът на компанията.

**Има много фактори, които определят подобно решение**, но щом стане дума за зрелостта на бизнеса - ние смятаме, че всеки отделен момент е подходящ за тази инвестиция. Въвеждането на управлението на бизнес непрекъсваемостта е процес.

**Една от стъпките при имплементацията** му е преглед на бизнес процесите. Имало е случаи в български компании да нямат разписани дори ежедневните процеси, от които зависи дейността им. От друга страна обаче има компании, които вече са имплементирали решения за непрекъснатост на бизнеса си.

**Кирил Трайков**, мениджър "Контрол на риска" в Deloitte България

**В България все още има компании, които дори не са разписали бизнес процесите си**

**Не е необходимо да се търси и 100% гарантиране** на непрекъсваемостта на бизнеса. Трябва да се оцени до каква степен компанията има нужда от гарантиране на бизнес процесите си, за може да е сигурно, че тя ще продължи да оперира дори и при екстремни ситуации. На практика и тук няма 100% гаранция за продължителността на бизнеса. Може обаче да се прецени рискът и да се овладее добре, което е и най-важното за бизнеса.

**Разместване****Google изпревари Microsoft при смартфоните**

Операционната система за смартфони на Google Android вече има по-голям пазарен дял от конкурентната Windows Mobile на Microsoft. Това показват данните на анализаторите от Gartner. Според обявената статистика 10% от

смартфоните, продадени през първото тримесечие на годината, са били именно с Android, а операционната система изостава само от Symbian на Nokia и конкурентните предложения на Research in Motion и Apple. По-рано през май други анализатори - NPD - обявиха, че 28% от продадените в САЩ телефони са с операционна система.

**Статистика****135**

► хил. телефона Nexus One е продал Google за първите 74 дни от пускането му в продажба. Това се видя недотатъчно на компанията, която обяви, че прекратява продажбата на устройството



„ Дори и в условията на криза непрекъсваемостта на бизнеса е повече от важна най-малкото заради загубите, които би могла да донесе на всяка компания

**50**

► процента от компаниите са ограничени във въвеждането на бизнес иновации поради заети ресурси в обслужване на налична инфраструктура, показва проучване на HP и Coleman Parks

► Васил Костов, директор технологични услуги в HR България, и мениджърът контрол на риска в Deloitte България Кирил Трайков (вдясно) са убедени, че българският бизнес е дорасъл, за да се възползва от предимствата на решенията за непрекъснатост на дейността му

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

**Кратка радост за КОМПЮТЪРНИЯ пазар**

Първото тримесечие на 2010 г. е приключило с ръст, песимизмът се е върнал през април

Кратка радост за компютърния пазар донесе първото тримесечие на 2010 г., отчитат дистрибуторите. Кратка, защото през април инерцията на традиционно силното последно тримесечие на предходната година се е загубила, а изгледите не са особено добри, коментира Митко Топалов, регионален мениджър на Asbis за България. Подобна прогноза беше изнесена и от друг голям дистрибутор - Most Computers.

**Резултати**

Първото тримесечие на 2010 г. не беше толкова лошо. Реално имаше раздвижване в сравнение с първото тримесечие на миналата година и дори отчетохме лек ръст, казва Топалов.

Забелязваме първите сигнали за излизане от кризата, твърди и търговският директор на Most Computers Емил Кирилов. Въпреки това той отчете спад на продажбите през първото тримесечие на годината спрямо последното на 2009 г. Спадът в продажбите на настолни компютри за пър-

вите 3 месеца на годината стигна 12.3% спрямо последното тримесечие на миналата година, коментира Кирилов. При лаптопите свиването на продажбите е още по-голямо - 24.8%, добавя той. Спрямо първото тримесечие на миналата година обаче се отчита ръст, твърди Топалов.

**Промени**

Паралелно с обръщането на тенденцията от Most отчитат, че настолните РС продължават да са популярни въпреки очакванията, че потребителите ще ги оставят на заден план заради преносимите компютри. Според Топалов обаче лаптопите остават движещата сила на пазара, който е сред най-потърпевшите от кризата у нас.

Домакинствата в България са свили най-много разходите си именно за компютърна и комуникационна техника, показват данните на националната статистика. Според НСИ спадът е 22.7% до март. Това отчасти оправдава и негативната тенденция за РС пазара, която се е заформила през миналия месец - а именно завръщане към негативното развитие на продажбите. Април беше доста слаб и тенденциите за пазара не

са особено оптимистични, коментира Топалов. Той обяснява негативния тренд със загубата на инерцията в продажбите от последното тримесечие на миналата година и не очаква особено голямо раздвижване в продажбите.

**Пасивен играч**

Една от основните причини за негативния тренд е пасивността на държавата при покупката на компютърна техника. Именно правителствените поръчки бяха сред водещите причини за ръста на дистрибуцията на хардуер през последните години. Само правителството на Сергей Станишев е инвестирало около 80 млн. EUR в информационни технологии, показват данните на анализаторите на CBN. Политиката за балансиран бюджет обаче ограничи драстично държавните разходи за ИТ.

Въпреки негативното движение през април обаче Кирилов твърди, че пазарната обстановка е станала по-предвидима. Той отчита и други фактори, които повишаването на потребителското доверие, което според него може да се тълкува като оптимизъм за пазарното развитие.

**Природните бедствия не са най-големият проблем**

В България сме узрели като общество и бизнес да мислим за неща, които доскоро ни се струваха далечни. Тези неща са какво би станало, ако се случи нещо с бизнеса, и какви биха били финансовите последици от това.

От определено ниво на развитие на бизнеса се мисли не толкова за оцеляването му, а за поддържането и развиването на текущото му състояние. То може да бъде нарушено от няколко фактора, сред които водещи са природните бедствия.

Другият тип проблеми се дължат на оборудването, което използва бизнесът. Тук не става въпрос само за ИТ - дори и бутилиращата машина да се счупи, а това далеч не е невъзможно, бизнесът пак спира. Така се по-

Васил Костов, директор "Технологични услуги" в HR България

„ Има ситуации, които не е възможно да бъдат предотвратени. Пораженията от тях обаче може да бъдат държани под контрол

лучават същите загуби. А ако проблемите възникнат при банки или телекоми, може да има и регулаторни санкции.

Третият източник на таква негативни са хората и процесите - не форсмажорни ситуации, не с оборудването, а нещо, свързано с хората, които използват

техническите средства. Те може да не са достатъчно добре обучени, организирани или каквото и да било друго.

Хората от бизнеса виждат тези проблеми и мислят за тях. Върху тях трябва да се помисли поотделно за всеки бизнес и да бъдат намерени мерки за намаляването им или да не се допуска да се случват. Изригването на вулкан не може да бъде спряно, но последиците от това може да бъдат ограничени.

**3.64**

► USD е загубата на час от спирането на работата на финансова компания, показват данните от проучване на IDC



► Търговията с информационна и комуникационна техника е сред най-засегнатите от кризата

СНИМКА BLOOMBERG

## Цитат

” Трябва да се проведе нова анкета, защото през януари повечето мнения бяха, че обществото подкрепя .bg

► Първан Русинов, зам.-министър на транспорта, информационните технологии и съобщенията



### Премиера президент.рф е първият домейн на кирилица

президент.рф е първият официален домейн на кирилица. Както става ясно от името му, той води към сайта на руския държавен глава Дмитрий Медведев. Организацията ICANN, управляваща имената в

интернет, обяви в края на миналата година, че от 2010 г. вече ще има интернет адреси, които са на азбука, различна от латиницата. В плановете ѝ влиза използването на 16 различни азбуки, сред които е кирилицата. До момента интернет адресите можеха да съдържат само букви от А до Z. След промените обаче ще се въведат над 100 хил. букви на различни езици.

# Бразилия или България



Или как страната ни остана без предпочитания домейн на кирилица в интернет. Засега



Илюстрация: Гриша Струнджев

.com.bg прилича много на .bg. Или поне така смятат експертите от ICANN - организацията, която управлява домейните в интернет. И която отрязва първия опит на България да се сдобие със свой домейн на кирилица. Хубавото, от една страна, е, че това не е чак толкова голяма изненада. Още през януари зам.-министърът на транспорта, информационните технологии и съобщенията Първан Русинов обяви, че се очаква подобно развитие на ситуацията. Лошото - че плановете му за въвеждане на български домейн на кирилица ще трябва да се отложат с няколко месеца. Или завинаги. Което

пак не е чак толкова голяма драма.

#### Проблеми

Причината за отказа на ICANN е визуалната прилика на .bg с .com.bg - действащият домейн на Бразилия. Освен това .bg прилича малко и на .bf - домейна на Буркина Фасо. До оценяване на тази прилика обаче така и не се е стигнало.

Всъщност именно възможността за подобна визуална измама и съответно откриването на нови опции пред онлайн престъпни-

ците е една от основните критики към въвеждането на мултиезични домейни. От друга страна обаче, за някои държави, като Китай например, където не всеки знае и може да борава с английски, това би било голям стимул за развитието на онлайн пазара. Там обаче няма опция за дублаж - все пак има ли йероглиф, който дори и малко да подобява на някоя буква от латинската азбука? Надали.

При кирилицата обаче положението е по-различно, както се вижда от отказа на

ICANN. Което означава, че хора с нечисти помисли могат да се възползват от доверчивостта на интернет потребителя в България, Русия или която и да било друга използваща кирилица страна и да източат банковата му сметка. А това определено не е добър сценарий.

#### Алтернативи

Освен .bg България има подготвени още няколко алтернативни имена за свой домейн на кирилица. И все пак според Първан Русинов в момента има един по-важен въпрос: дали българите

и с как друг различен домейн от .bg. Или пък не?

Според проучване на Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията на второ място е .bgr. Сред другите популярни предложения на потребителите са били .българия, .бя, .бъл и .рб. От Министерството обаче ще проведат нова анкета, с която да спечелят одобрението на българската общественост, първо, дали изобщо да има алтернативен домейн на кирилица, а след това какъв да бъде той.

По мое лично мнение трябва да се проведе нова анкета, защото през януари

повечето мнения бяха, че обществото подкрепя .bg. Сега въпросът трябва да бъде поставен по различен начин - кои домейни подкрепят хората, ако считат, че може да има различен стринг, коментира Русинов. Според него такава анкета ще бъде пусната онлайн до 2-3 дни.

Това означава рестартиране на процедурата по кандидатстване, или, иначе казано - национална идентичност в интернет на майчин език около 2011 г. Което отново в никакъв случай не е лошо - дори обратното, ще имаме повече време да се поучим от грешките на другите (и дай Боже).

Христо Ласков